

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

GUVERNUL
HOTĂRÂRE Nr. ____
din _____

**cu privire la aprobarea proiectului hotărârii Parlamentului pentru aprobarea
Programului național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul hotărârii Parlamentului pentru aprobarea Programului național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030.

PRIM-MINISTRU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Programului național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030

În temeiul art.6 alin.(3) lit.a) din Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 - Se aprobă Programul național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030, prevăzut în anexă.

Art. 2 - Autoritățile și instituțiile publice responsabile vor realiza acțiunile prevăzute în anexa la Programul național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030.

Art. 3 - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Programul național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030

Capitolul I

INTRODUCERE

1. Programul național de securitate cibernetică pentru anii 2026–2030 (în continuare – *Programul*) este un document de politici publice care stabilește un set de obiective și acțiuni pe termen mediu menite să asigure dezvoltarea, implementarea și aplicarea unor măsuri digitale sigure, securizate și reziliente, printr-o abordare multilaterală. Programul stabilește obiective și priorități menite să consolideze întregul ecosistem digital național. El promovează o abordare integrată a securității cibernetică, nu doar limitată la sectoare sau riscuri izolate. În cadrul acestui ecosistem, mediul academic are un rol esențial în formare, cercetare aplicată și transfer de cunoaștere.
2. Programul este elaborat în conformitate cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite și contribuie indirect la realizarea acestora. În mod particular, Programul susține următoarele ODD și țintele lor naționale, reflectate în Hotărârea Guvernului nr. 953/2022 privind aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:
 - 2.1 **ODD 9** – Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației:
 - 2.1.1. Ținta 9.c – Creșterea semnificativă a accesului la tehnologia informației și comunicațiilor și promovarea accesului universal la internet până în 2030.
 - 2.2 **ODD 4** – Asigurarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți:
 - 2.2.1 Ținta 4.b – Extinderea semnificativă, până în 2030, a numărului de burse pentru învățământul superior, inclusiv în domeniul TIC, inginerie și științe.
 - 2.3 **ODD 17** – Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă:
 - 2.3.1 Ținta 17.8 – Operaționalizarea completă a băncii de tehnologii și a mecanismului de consolidare a capacităților în domeniile științei, tehnologiei și inovației, inclusiv prin sporirea utilizării TIC.
3. Programul va contribui nu doar la protejarea infrastructurii digitale a Republicii Moldova, ci și la dezvoltarea durabilă, prin consolidarea economiei digitale, protecția drepturilor cetățenilor și promovarea cooperării internaționale, în concordanță cu Agenda 2030.
4. Totodată, Programul răspunde obiectivelor privind prevenirea și combaterea amenințărilor hibride în domeniul securității cibernetică și informaționale, stabilite în Programul de activitate al Guvernului "Moldova prosperă, sigură, europeană", aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28/2023.
5. Programul este aliniat cu Acordul de Asociere¹, care prevede priorități privind prevenirea și combaterea criminalității, inclusiv a criminalității informatice.
6. De asemenea, contribuie la implementarea direcției prioritare din Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova Europeană 2030", aprobată prin Legea nr. 315/2022:
 - 6.1 **Transformarea electronică a guvernării, societății și economiei:**

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A22014A0830%2801%29>.

- 6.1.1 Consolidarea infrastructurii de securitate cibernetică și a infrastructurii critice de date, asigurarea confidențialității datelor personale;
 - 6.1.2 Consolidarea și adaptarea programelor de studii avansate în domeniul securității cibernetică și al investigării infracțiunilor cibernetică.
7. În ceea ce privește corelarea cu documentele de politici și de planificare în vigoare, Programul se aliniază cu următoarele:
- 7.1. **Strategia securității naționale a Republicii Moldova**, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023, direcția: *Securitatea și reziliența cibernetică*, care include:
 - 7.1.1. Cooperarea public-privată în domeniul securității cibernetică;
 - 7.1.2. Modernizarea sistemelor IT și introducerea standardelor europene în verificarea biometrică;
 - 7.1.3. Dezvoltarea planurilor de securitate și apărare cibernetică a infrastructurii și entităților critice;
 - 7.1.4. Educație în igiena cibernetică;
 - 7.1.5. Exerciții naționale de securitate cibernetică;
 - 7.1.6. Consolidarea dialogului și a cooperării în domeniul cibernetic cu UE;
 - 7.1.7. Alinierea la normele UE privind tehnologiile transformativă.
 - 7.2. **Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023, obiectivul general 5 – Crearea unui mediu digital accesibil, sigur și incluziv:
 - 7.2.1. Instituirea unei autorități naționale competente în domeniul securității cibernetică;
 - 7.2.2. Măsuri de raportare obligatorie a incidentelor și consolidarea infrastructurii digitale critice;
 - 7.2.3. Aplicarea standardelor de securitate în achiziții IT;
 - 7.2.4. Dezvoltarea competențelor resurselor umane.
 - 7.3. **Strategia de apărare națională 2024–2034**, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 319/2024, direcția 29.7 – Consolidarea protecției spațiului cibernetic:
 - 7.3.1. Asigurarea rezilienței entităților critice;
 - 7.3.2. Consolidarea capacităților Forțelor Armate în securitatea cibernetică;
 - 7.3.3. Cooperarea națională și internațională.
 - 7.4. **Strategiei de dezvoltare "Educația 2030"**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 114/2023:
 - 7.4.1. Asigurarea creșterii nivelului de alfabetizare digitală și integrare socială a cetățenilor.
 - 7.5. **Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022–2030**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022):
 - 7.5.1. Consolidarea serviciilor TIC și a securității informaționale;

- 7.5.2. Creșterea gradului de conștientizare a riscurilor cibernetice în rândul populației.
- 7.6. **Programul de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022–2025 (HG nr. 948/2022) și Proiectul de Program de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2026–2030:**
- 7.6.1. Dezvoltarea capacităților instituționale de combatere a criminalității informatice prin utilizarea tehnologiilor digitale prin ajustarea cadrului legal, implementarea unor mecanisme și sisteme moderne de investigare;
- 7.6.2. Colectarea eficientă a datelor privind incidentele de securitate cibernetică;
- 7.6.3. Campanii de sensibilizare a populației, inclusiv a copiilor.
- 7.7. **Programul Național pentru Digitalizare și Inovare în Sănătate 2025–2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2025:**
- 7.7.1. Asigurarea securității cibernetice pentru Dosarul Electronic de Sănătate (DES) și pentru sistemele informaționale/registrelle medicale naționale;
- 7.7.2. Crearea unui mecanism de protecție a datelor medicale și de gestionare a consimțământului informat, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/327 privind Spațiul European al Datelor de Sănătate (EHDS);
- 7.7.3. Consolidarea rezilienței instituțiilor medicale în fața atacurilor cibernetice și instruirea personalului medical în domeniul securității digitale.
- 7.8. **Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025:**
- 7.8.1. Subcapitolul 10.5. Servicii de încredere și securitate cibernetică;
- 7.8.2. Subcapitolul 24.1.5. Prevenirea și combaterea criminalității informatice.
8. Nu în ultimul rând, Programul răspunde acțiunilor prevăzute în **Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024**, care prevede elaborarea și aprobarea până în noiembrie 2025 a unui document strategic în domeniul securității cibernetice. Toate acestea sunt corelate cu prevederile Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, care prevede obligativitatea aprobării unui document de politici în domeniul securității cibernetice.
9. Suplimentar, la elaborarea proiectului Programului și, implicit, a planului de acțiuni, s-a luat în considerare prevederile Comunicării Comune către Parlamentul European și Consiliu „Strategia de securitate cibernetică a UE pentru deceniul digital”².
10. Totodată, pe fondul intensificării amenințărilor cibernetice la nivel global și european, Republica Moldova se confruntă cu o nevoie acută de consolidare a capacităților naționale de securitate cibernetică. Datele din perioada 2018–2024 demonstrează o creștere constantă a numărului de incidente cibernetice semnificative raportate în Uniunea Europeană, dintre care aproape o treime au fost acțiuni rău intenționate, cu un impact major asupra sectoarelor critice precum comunicațiile, sănătatea, energia și transporturile³. În acest context, și Republica Moldova, în pofida eforturilor recente de aliniere la standardele europene, rămâne vulnerabilă la atacuri cibernetice care pot afecta stabilitatea națională, infrastructurile critice și încrederea populației în serviciile digitale.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020JC0018>

³ <https://ciras.enisa.europa.eu/ciras-consolidated-reporting>

11. Transformarea digitală accelerată a economiei moldovenești, cu un sector IT care contribuie semnificativ la PIB și la exporturi, implică nu doar oportunități, ci și expuneri crescute la riscuri cibernetice. Estimările privind pierderile economice, cauzate de criminalitatea cibernetică, plasează prejudiciul anual pentru Republica Moldova la circa 49 milioane dolari SUA, o cifră semnificativă raportată la dimensiunea economiei naționale. În plus, indicele global al securității cibernetice (GCI⁴) al Uniunii Internaționale pentru Telecomunicații (UIT) evidențiază deficiențe importante în măsurile tehnice și în dezvoltarea capacităților, iar lipsa unui mecanism funcțional de gestionare a crizelor cibernetice expune țara la riscuri suplimentare în cazul unui atac de amploare.
12. Toate aceste aspecte relevă necesitatea stringentă de a elabora și aproba Programul. Programul definește obiectivele strategice, măsurile de politică și cele de reglementare, cu scopul atingerii și menținerii unui nivel înalt de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, precum și va permite consolidarea capacității naționale de prevenire, detectare, reacție și recuperare în fața incidentelor cibernetice. Programul urmărește, de asemenea, asigurarea implementării legislației armonizate cu acquis-ul Uniunii Europene, dezvoltarea și punerea în aplicare a unui mecanism eficient de gestionare a crizelor cibernetice, stimularea cooperării internaționale și încurajarea participării sectorului privat și a societății civile în asigurarea unui spațiu digital sigur și rezilient.
13. În ceea ce privește apărarea cibernetică, aflată în competența Ministerului Apărării și a entităților subordonate acestuia, Programul nu intervine direct asupra acestui segment, ci urmărește doar corelarea obiectivelor și acțiunilor propuse cu obiectivele Strategiei de apărare națională 2024–2034.
14. Prin acest Program, Republica Moldova își va consolida poziția în procesul de integrare europeană, va proteja mai eficient interesele cetățenilor, va asigura funcționarea neîntreruptă a serviciilor esențiale și va susține dezvoltarea economică bazată pe digitalizare și inovație.
15. În procesul de elaborare, în Program au fost reflectate contribuțiile autorităților administrației publice centrale, inclusiv ministere de resort și autorități autonome, cu atribuții relevante domeniului securității cibernetice sau conexe acestuia. Aceste autorități publice au oferit perspective sectoriale importante pentru consolidarea rezilienței cibernetice în domeniile pe care le gestionează, în special cele legate de infrastructura critică națională.

Capitolul II

ANALIZA SITUAȚIEI

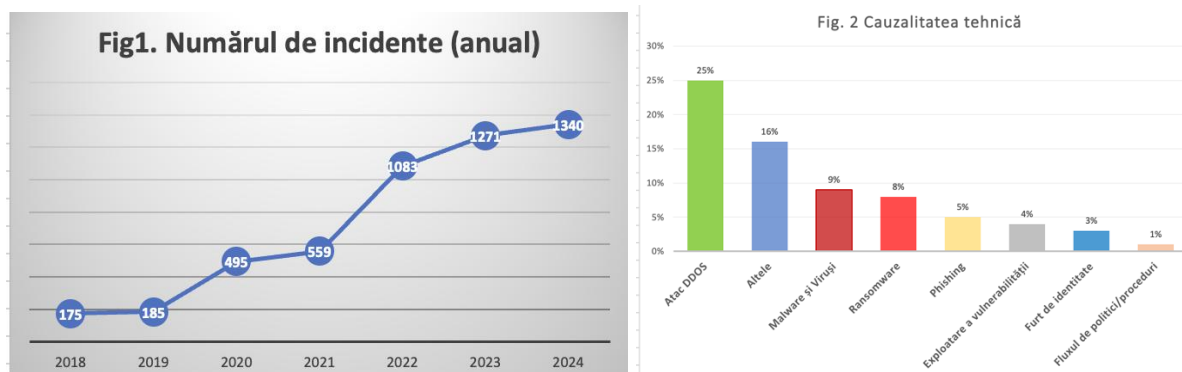
16. Digitalizarea a fost motorul dezvoltării economice în ultimele decenii. Ea a asigurat o interconectare globală tot mai mare și a redus barierele în relațiile dintre țări. În perioade de turbulențe geopolitice, această interdependență digitală poate duce la provocări majore. În plus, digitalizarea exponențială a generat oportunități mai mari pentru actorii răuvoitori și a crescut suprafața totală de atac, iar această amenințare nu va face decât să crească în viitor, pe măsură ce tehnologiile digitale continuă să se dezvolte. În fiecare zi, securitatea națională, întreprinderile și mediul online sigur pentru persoane fizice sunt amenințate de actori statali și criminali.
17. Între 2018 și 2024, statele membre ale Uniunii Europene au raportat un total de 3251 de incidente cibernetice cu impact semnificativ⁵, conform criteriilor stabilite de Directiva

⁴ Global Cybersecurity Index (Indicele global de securitate cibernetică)

⁵ <https://ciras.enisa.europa.eu/ciras-consolidated-reporting>

NIS⁶, Codul european al comunicațiilor electronice⁷ și Regulamentul eIDAS⁸. Dintre acestea, 29% au fost considerate acțiuni rău intenționate. Cel mai afectat sector a fost sectorul privat, în special domeniile comunicațiilor, bancar, sănătate, servicii de încredere, transporturi și energie.

18. Datele indică o tendință generală de creștere a numărului de incidente cu impact semnificativ (*figura 1*). Din cele 1402 de incidente rău intenționate raportate, majoritatea au fost clasificate ca infracțiuni cibernetice, conform graficului de cauzalitate tehnică prezentat în *figura 2*.

Sursa: Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA)

19. În absența unei intervenții guvernamentale coordonate și a consolidării capacităților instituționale în domeniul securității cibernetice, se anticipează o creștere constantă a numărului de incidente cibernetice. Datele istorice indică o tendință ascendentă semnificativă, de la 173 de cazuri raportate în 2018 la peste 1340 în anul 2024. Conform proiecțiilor bazate pe evoluțiile recente, până în anul 2030 numărul anual de incidente ar putea depăși pragul de 2.000, reflectând o dublare a volumului actual al atacurilor. Această evoluție ar amplifica vulnerabilitățile infrastructurilor critice, ar afecta continuitatea serviciilor publice digitale și ar reduce încrederea cetățenilor și a mediului de afaceri în utilizarea serviciilor electronice. Tendința confirmă necesitatea intervenției statului prin politici și măsuri coordonate, orientate spre creșterea rezilienței cibernetice naționale.
20. Conform *raportului actualizat al IBM privind costul unei încălcări a securității datelor în 2024*⁹, impactul financiar al încălcărilor securității datelor este și mai mare pentru entitățile critice. Raportul indică faptul că, în 2024, costul mediu global al unei încălcări a securității datelor a atins un nivel record de 4,88 milioane de dolari SUA, înregistrând o creștere de 10% față de 2023.
21. Studiul global realizat de compania McAfee¹⁰, care a evaluat pierderile economice cauzate de criminalitatea informatică, intitulat "*Pierderi nete: estimarea costului global al*

⁶ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32016L1148>

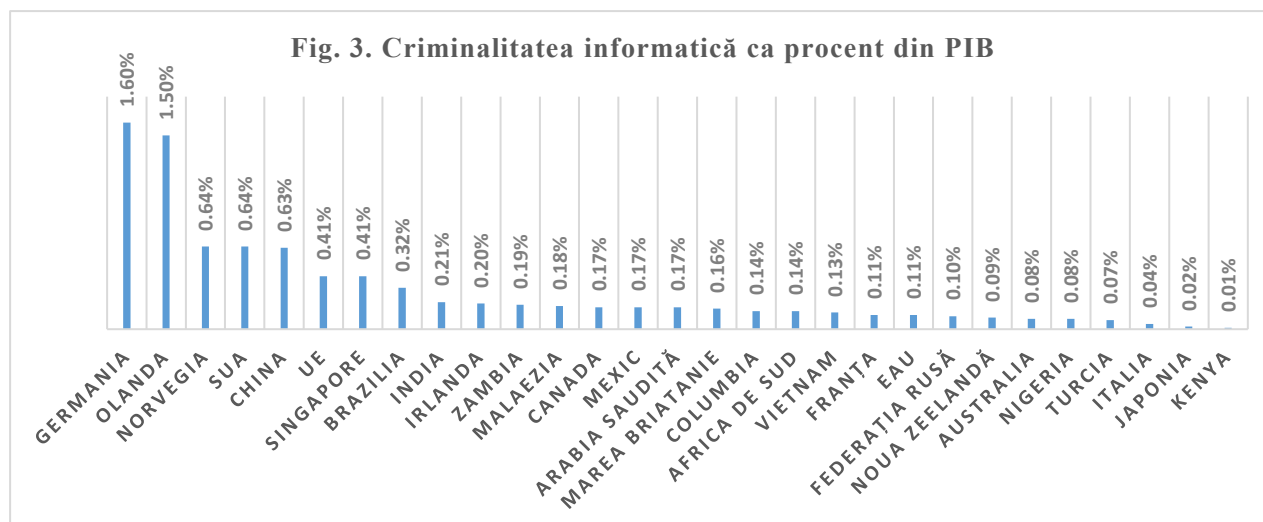
⁷ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02018L1972-20241018>.

⁸ Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02014R0910-20241018>.

⁹ <https://www.ibm.com/reports/data-breach>

¹⁰ <https://www.enisa.europa.eu/publications/the-cost-of-incidents-affecting-ciis>

criminalității informatice", oferă o estimare a impactului economic al criminalității

informatice pentru diferite țări, exprimat ca procent din PIB. Graficul prezentat în figura 3 evidențiază țările cele mai grav afectate în funcție de proporția daunelor monetizate în raport cu PIB-ul lor. În medie, pierderile cauzate de criminalitatea cibernetică reprezintă aproximativ 0,3% din PIB. Extrapolând aceste date pentru Republica Moldova, având în vedere că produsul intern brut al țării a fost de aproximativ 16,5 miliarde de dolari americani în 2023, se poate estima un prejudiciu anual potențial de aproximativ 49 de milioane de dolari, pe baza mediei de 0,3% din PIB.

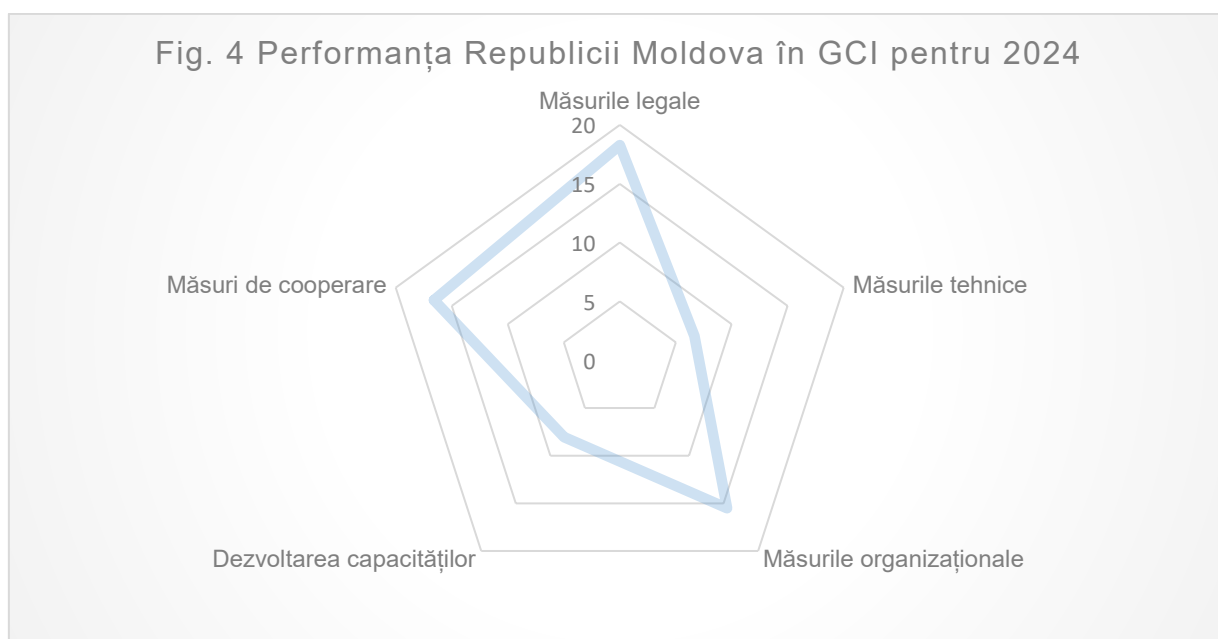
Sursa: Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA)

22. În Republica Moldova, fenomenul criminalității organizate a evoluat semnificativ în ultima perioadă, reflectând o tendință de adaptare și diversificare a activităților infracționale. Numărul infracțiunilor comise de grupuri criminale a crescut de peste patru ori, de la 201 cazuri în 2023 la 205 cazuri în 2023 și până la 889 în 2024, ceea ce indică o escaladare alarmantă a criminalității organizate online. În ceea ce privește criminalitatea informatică, în 2024 au fost inițiate 135 de dosare penale pentru comiterea de infracțiuni informatice și infracțiuni în domeniul comunicațiilor electronice, comparativ cu 167 de dosare inițiate în 2023. Cele mai frecvente infracțiuni comise în mediul online sunt infracțiunile care vizează activele financiare ale cetățenilor¹¹.
23. În 2024, Academia de e-Guvernare (Estonia) și Magenta Consulting au realizat un sondaj de opinie online privind conștientizarea siguranței online în Republica Moldova. 77% dintre respondenții acestui sondaj consideră că oricine poate deveni victimă a fraudei online, a atacurilor cibernetice sau a criminalității cibernetice. "Furtul de identitate" este termenul cel mai cunoscut, 53% dintre respondenți fiind familiarizați cu acesta, ceea ce indică o înțelegere largă a acestei forme de criminalitate cibernetică. Cu toate acestea, "cyberbullying" are un nivel de recunoaștere ceva mai scăzut, 27% dintre respondenți fiind familiarizați cu acest termen. "Phishing" este cunoscut de 19% dintre respondenți, ceea ce sugerează că acest termen poate fi mai puțin înțeles în comparație cu altele. În cele din urmă, "ransomware" are cel mai scăzut nivel de familiarizare, unul din zece respondenți recunoscând termenul (10%).¹²
24. Conform Indicelui Global de Securitate Cibernetică (GCI) al UIT pentru 2024, Republica Moldova are un scor general de 65,09, iar performanța țării este descrisă ca fiind de nivel 3 (nivelul 3 reprezintă țările care au obținut un scor general de cel puțin 55/100),

¹¹ Ministerul Afacerilor Interne – Proiectul Programului pentru prevenirea și combaterea criminalității pentru perioada 2026-2030.

¹² https://ega.ee/wp-content/uploads/2024/01/EGA-Online-safety-awareness_-results.pdf

demonstrând un angajament de bază în materie de securitate cibernetică, care include evaluarea, stabilirea sau implementarea anumitor măsuri de securitate cibernetică general acceptate, pe un număr moderat de piloni sau indicatori.¹³ Conform raportului UIT privind echipa națională de răspuns la incidente de securitate cibernetică, performanța Republicii Moldova pentru 2024, comparativ cu 2020, a înregistrat o creștere a măsurilor legale, organizaționale și de cooperare, însă o scădere notabilă a măsurilor tehnice și de dezvoltare a capacităților, dar acest lucru poate fi atribuit parțial ajustărilor metodologice și ponderilor GCI, precum și modificărilor aduse întrebărilor. Graficul de mai jos (*Figura 4*) evidențiază performanța Republicii Moldova în GCI pentru 2024, subliniind că măsurile tehnice și consolidarea capacităților sunt punctele slabe ale Republicii Moldova în acest domeniu. Cu toate acestea, acest indice poate fi îmbunătățit prin implementarea corespunzătoare a legislației naționale armonizate cu legislația UE.

Sursa: Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (UIT)

25. Industria IT în Republica Moldova se dezvoltă rapid. În 2023, industria IT a atins o pondere de peste 5,3% din produsul intern brut, depășind 15 miliarde de lei în vânzări, ponderea sectorului TIC este de peste 8,3% din PIB, cu peste 25 de miliarde de lei în vânzări în 2023, realizate de aproximativ 3 200 de companii cu peste 35 000 de angajați.
26. În același timp, Strategia securității naționale a Republicii Moldova evidențiază riscurile cibernetice la care este expusă Republica Moldova, subliniind în principal atacurile cinetice sau cibernetice lansate de actori statali externi asupra infrastructurii critice naționale și regionale, atacurile cibernetice lansate asupra instituțiilor publice sau private de către structuri specializate în criminalitatea cibernetică, precum și riscurile asociate evoluțiilor din domeniul tehnologiilor precum blockchain și criptomonedă, inteligența artificială, învățarea automată, internetul obiectelor, tehnologia 5G, big data, tehnologiile cuantice, internetul ascuns.
27. Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029 acordă prioritate punerii în aplicare a Legii 48/2023 privind securitatea cibernetică, în special identificării furnizorilor de servicii critice și punerii în aplicare a cerințelor de securitate pentru rețele și sisteme informatice, precum și

¹³ <https://www.itu.int/epublications/publication/global-cybersecurity-index-2024>

operaționalizării complete a Agenției pentru Securitate Cibernetică. În acest sens, recent a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 562/2025 „Cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice”, care include în obiectul său de reglementare și cerințele de securitate pentru rețele și sisteme informatice. Este necesară consolidarea capacităților furnizorilor de servicii din sectoarele critice pentru a aplica corect cerințele de securitate cibernetică. Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană prevede transpunerea Actului privind reziliența cibernetică, care impune producătorilor și comercianților cu amănuntul, începând cu sfârșitul anului 2027, să asigure securitatea cibernetică pe tot parcursul ciclului de viață al produselor lor. Procesul de certificare a securității cibernetice în UE este încă în curs de elaborare și se află în faza de pilotare, prin urmare nu reprezintă o prioritate pentru această perioadă de programare. Cu toate acestea, Agenția pentru Securitate Cibernetică joacă un rol important în orientarea și sprijinirea tuturor proceselor menționate în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, ceea ce impune suplimentar necesitatea consolidării capacității operaționale a Agenției. În prezent, Agenția pentru Securitate Cibernetică se află în proces de angajare de personal (20 de persoane angajate din 45 planificate).

28. Implementarea setului de instrumente al UE pentru securitatea 5G acoperă diverse aspecte, precum evaluarea riscurilor, cerințele de securitate, securitatea lanțului de aprovizionare, implementarea sigură și răspunsul la incidente.
29. Modelul organizațional actual de securitate cibernetică în Republica Moldova este reprezentat de autorități și instituții publice, aflate în structura administrativă a Guvernului sau în afara acesteia, cu un spectru divers de responsabilități cu incidență pe întregul eșichier de realizare a politicii de stat în domeniul securității cibernetice.
30. Consiliul Național de Securitate, în conformitate cu Legea 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova, este un organ de coordonare între autoritățile și instituțiile publice, având drept scop analizarea amenințărilor, riscurilor, pericolelor și vulnerabilităților la adresa securității statului, apărării naționale și ordinii și securității publice, formularea de propuneri și adoptarea de decizii pentru identificarea, prevenirea, gestionarea și contracararea acestora, precum și consultarea Președintelui Republicii Moldova în domeniile vizate de politica de securitate națională.
31. Consiliul coordonator în domeniul securității cibernetice a fost înființat prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2024 cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice. Acest organism acționează ca un mecanism strategic de coordonare în domeniul securității cibernetice. El examinează și formulează opinii asupra politicilor publice pentru a asigura coerența, complementaritatea și alinierea acestora la obiectivele strategice, propune îmbunătățiri legislative și coordonează procesul de elaborare și actualizare a planului național de răspuns la incidente și crize cibernetice, sprijinind autoritatea competentă și facilitând cooperarea între părțile implicate. Totodată, contribuie la consolidarea coordonării interinstituționale și oferă recomandări privind subiectele emergente din domeniu, sprijinind reacția eficientă a autorităților la provocările actuale și viitoare.
32. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale de specialitate responsabilă de realizarea politicii de stat în domeniul tehnologiei informației, societatea informațională, tehnologia informației, economia digitală, securitatea cibernetică și guvernanta internetului. De asemenea, este autoritatea administrației publice centrale de specialitate responsabilă de realizarea politicii de stat în domeniul comunicațiilor electronice, inclusiv elaborarea, coordonarea și monitorizarea politicilor privind gestionarea domeniului de nivel superior .md, precum și asigurarea evaluării conformității echipamentelor de comunicații electronice.

33. Agencia pentru Securitate Cibernetică este autoritatea publică în subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării care are rolul de a identifica și ține evidența furnizorilor de servicii din sectoarele și subsectoarele critice, de a supraveghea și controla respectarea cadrului normativ de către aceștia, precum și de a emite acte obligatorii, recomandări și îndrumări metodologice pentru asigurarea conformității. Agenția exercită funcția de punct unic de contact la nivel național și de echipă națională de răspuns la incidente cibernetice, monitorizând amenințările, vulnerabilitățile și incidentele, gestionând crizele și acordând asistență tehnică furnizorilor de servicii. Ea facilitează cooperarea și schimbul de informații la nivel național și internațional, coordonează procesul de divulgare coordonată a vulnerabilităților, elaborează planuri orientări metodologice, promovează bunele practici, sprijină cercetarea și dezvoltarea în domeniu și asigură protecția informațiilor sensibile.
34. Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (STISC), în subordinea Cancelariei de Stat, administrează, întreține și dezvoltă infrastructura informatică, sistemul de telecomunicații al autorităților administrației publice ca parte a rețelei speciale de comunicații și sistemele informaționale de stat, gestionează infrastructura cheilor publice (PKI) a Guvernului, precum și administrează centrele de date din sectorul public. STISC exercită funcție de CERT-Gov, echipă de răspuns la incidente cibernetice (CSIRT) în sectorul public, adică o echipă responsabilă numai pentru rețele și sisteme informatice de stat.
35. Agencia de Guvernare Electronică (AGE) în subordinea Cancelariei de Stat este responsabilă pentru implementarea politicilor în domeniile de modernizare a serviciilor guvernamentale, și transformarea digitală a guvernării, gestionează platforme și servicii electronice guvernamentale (MConnect, MPass, MSign, MPay, etc). De asemenea, AGE are și responsabilități ce țin de asigurarea securității informației în autoritățile și instituțiile din sectorul public în procesul de e-Transformare a guvernării. AGE împreună cu partenerii săi ia măsuri juridice, organizatorice și tehnice complexe de garantare a securității informațiilor. Conform regulamentului său de activitate, principalele responsabilități ale AGE în domeniul securității cibernetice sunt auditul securității cibernetice în sectorul public, inclusiv monitorizarea implementării rezultatelor auditului securității cibernetice, cercetarea securității cibernetice, precum și supravegherea instituțiilor publice în ceea ce privește implementarea cerințelor minime de securitate.
36. Serviciul de Securitate și Informații (SIS) are un rol important în protejarea infrastructurii critice din țară, precum și a sistemelor speciale de telecomunicații. În calitate de serviciu de inteligență, SIS este responsabil pentru asigurarea securității naționale atât per general, cât și în domeniul securității cibernetice în special. În acest context se realizează acțiuni de prevenire, identificare, investigare și contracarare a activităților de spionaj cibernetic, sabotaj cibernetic, cât și a activităților malițioase ale actorilor cibernetici statali. De asemenea, Serviciului de Informații și Securitate îi revine atribuția de autorizare a sistemelor informatice, care prelucrează informația atribuită la secret de stat. SIS realizează informări în adresa autorităților naționale privind amenințările cibernetice din spațiul cibernetic național și regional. .
37. Centrul pentru combaterea crimelor informatice al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne este unitatea principală de investigare a criminalității informatice, însărcinată cu activități de investigație specială și de urmărire penală în materie de criminalitate informatică. Centrul este activ în furnizarea de asistență și îndrumare unităților de poliție locale în materie de criminalitate cibernetică și dovezi electronice. Centrul are un contract bilateral cu CERT-GOV pentru schimbul de informații privind incidentele cibernetice. Centrul cooperează, de asemenea, cu SIS și le oferă informații despre situația din spațiul cibernetic național.

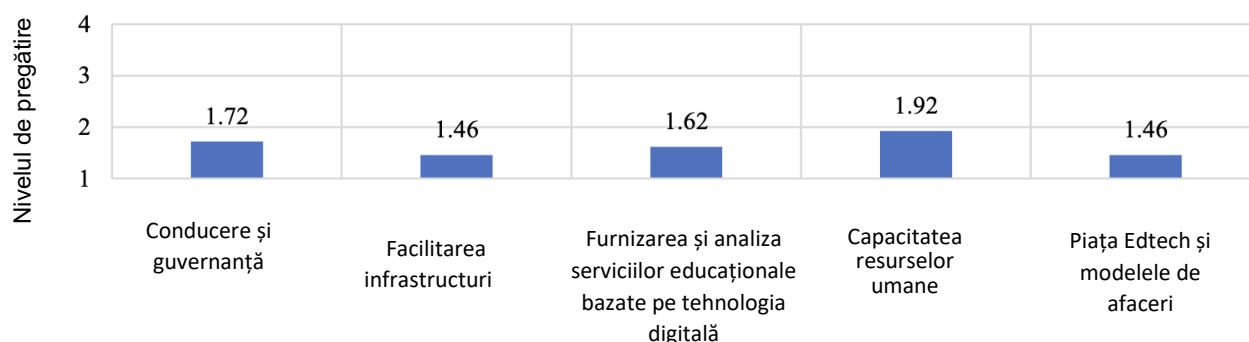
38. Procuratura Generală are o secție specializată - Secția combaterea crimelor cibernetice, însărcinată cu investigarea și urmărirea penală a cazurilor de criminalitate informatică, cu investigarea întregului spectru de infracțiuni prevăzute de articolul 2-10 din Convenția de la Budapesta, precum și a infracțiunilor conexe împotriva sau cu utilizarea sistemelor informatice și a datelor.
39. Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) este autoritatea publică centrală care reglementează activitatea în comunicațiile electronice, tehnologia informației și comunicațiile poștale, asigură implementarea strategiilor de dezvoltare în aceste sectoare și supraveghează conformitatea furnizorilor de comunicații electronice și de servicii poștale cu legislația care reglementează aceste sectoare. Modul de organizare și funcționare a ANRCETI este stabilit de Guvern. Cu toate acestea, această entitate este autonomă față de Guvern în activitatea sa de reglementare.
40. Ministerul Apărării și Armata Națională a Republicii Moldova are propriile capacități defensive și echipa sa de răspuns la incidente cibernetice (CERT militar) pentru a-și proteja propriile rețele.
41. Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”) este responsabilă de formarea profesională continuă a personalului din sectorul public și privat prin programe specializate în domeniul securității cibernetice, precum și de dezvoltarea proiectelor de cercetare și soluțiilor inovatoare pentru protecția infrastructurilor critice și a datelor personale. Totodată, elaborează ghiduri și bune practici în domeniu, stabilește parteneriate cu mediul academic, sectorul privat și organizații internaționale, pentru implementarea accelerată a standardelor de securitate cibernetică.
42. Centrul Național de Management al Crizelor, prevăzut în Legea Nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, este autoritatea administrativă centrală din subordinea Guvernului care coordonează, la nivel național, ansamblul activităților de management al crizelor în domeniile de prevenire, pregătire, răspuns și recuperare după crize și crize majore.
43. Republica Moldova nu dispune în prezent de un cadru clar pentru gestionarea crizelor în domeniul securității cibernetice. Pe măsură ce amenințările evoluează, gestionarea incidentelor cibernetice la scară largă și a crizelor cibernetice este abordată din ce în ce mai mult de UE. Astfel cum este definit în Directiva (UE) 2022/2555 (Directiva NIS 2), *un incident de securitate cibernetică la scară largă este un incident care provoacă un nivel de perturbare care depășește capacitatea unui stat membru de a răspunde la acesta sau care are un impact semnificativ asupra a cel puțin două state membre*. Un astfel de incident, în funcție de cauza și impactul său, poate escalada și se poate transforma într-o criză de proporții care afectează buna funcționare a pieței interne sau prezintă riscuri grave pentru securitatea publică și siguranța entităților sau a cetățenilor din mai multe state membre sau din UE în ansamblu. În acest sens, Comisia Europeană a aprobat Recomandarea 2017/1584 din 13 septembrie 2017 privind răspunsul coordonat la incidente și crizele de securitate cibernetică de mare amploare.¹⁴
44. Crearea unui cadru de gestionare a crizelor de securitate cibernetică este o sarcină complexă pentru state. În lumea de astăzi, un atac cibernetic la scară largă poate amplifica o criză de securitate deja existentă, precum și provoca întreruperea pe termen lung a serviciilor esențiale, distrugerea datelor importante sau alte consecințe grave, ceea ce duce la pagube mari și pune în pericol securitatea statului și a societății. Datorită escaladării rapide și complexității lor, rezolvarea crizelor cibernetice necesită un mecanism bine pregătit și fiabil, care trebuie să fie bine integrat cu resursele generale de gestionare a

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32017H1584>

crizelor ale statului și să aibă, de asemenea, o capacitate foarte bună de cooperare internațională.

45. Consolidarea rezilienței digitale este strâns legată de investițiile în cercetare, inovare și capital uman. Acestea joacă un rol esențial în generarea unei creșteri economice inteligente și durabile și în crearea de locuri de muncă. Conform Strategiei "Educația 2030"¹⁵, finanțarea activităților de cercetare și inovare în Republica Moldova pe cap de locuitor se ridică la aproximativ 6,6 euro, fiind de 80 de ori mai mică decât media europeană. Legătura slabă dintre comunitatea științifică și mediul de afaceri împiedică implementarea rezultatelor cercetării, aplicarea noilor tehnologii de către mediul de afaceri, stimularea dezvoltării economice și crearea de locuri de muncă.
46. Dezvoltarea competențelor digitale reprezintă, de asemenea, o prioritate în cadrul Strategiei de dezvoltare "Educația 2030". În 2022, Banca Mondială a evaluat cinci domenii ale pregătirii digitale a sistemului de învățământ din Republica Moldova, concluzionând ca fiind la nivel "*emergent*", unde investițiile fundamentale au progresat, dar multe probleme rămân nerezolvate (*a se vedea figura 6*). În prezent, o parte integrantă a competențelor digitale o constituie cunoștințele în domeniul securității cibernetice. Lipsa generală de profesori și manageri calificați, bine pregătiți și motivați este una dintre provocările abordate în strategie, dar și progresul lent în promovarea noilor mijloace de comunicare, a resurselor deschise și a tehnologiilor în educație, inclusiv aplicarea inefficientă a TIC în educație. Investițiile limitate în formarea profesorilor și, în continuare, în dezvoltarea specialiștilor IT, împreună cu emigrarea lucrătorilor calificați, creează o lipsă permanentă pe piața muncii din domeniul IT și limitează posibilitățile de lansare a unor noi întreprinderi avansate din punct de vedere digital. De asemenea, este abordată dezvoltarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți cetățenii.

Figura 6: Moldova – Evaluarea pregătirii pentru educația digitală 2021-2022 în Republica Moldova.

Sursa: Banca Mondială ¹⁶

47. Conform sondajului privind conștientizarea siguranței online în Moldova, realizat în 2023¹⁷, se evidențiază importanța abordării problemelor de securitate online, întrucât smartphone-urile sunt cele mai răspândite dispozitive personale în gospodării. Aproape jumătate dintre respondenți utilizează smartphone-urile pentru sarcini legate de muncă. Jumătate dintre cei chestionați păstrează confidențialitatea telefoanelor lor mobile, în timp

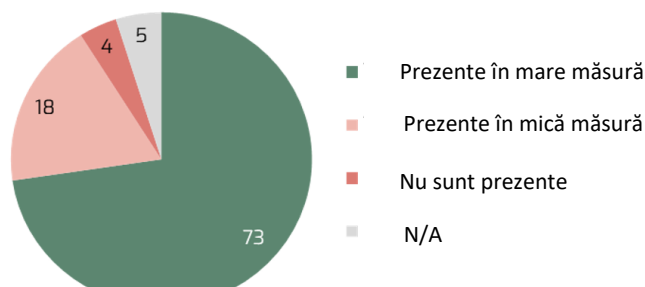
¹⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro

¹⁶ Banca Mondială. Moldova – Evaluarea pregătirii pentru educația digitală 2021-2022, <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099120006252220689/pdf/P17773104ea6f2040a88e02bdf9bbd04f6.pdf>

¹⁷ https://ega.ee/wp-content/uploads/2024/01/EGA-Online-safety-awareness_-results.pdf gov.md/ro/node/40718

ce o treime au menționat că și alte persoane ar putea avea acces la informațiile lor. O mai bună conștientizare a amenințărilor hibride actuale este esențială pentru cetățeni, întrucât 73% dintre respondenții sondajului consideră că manipularea, propaganda și dezinformarea sunt prezente în mare măsură în conținutul postat pe rețelele de socializare.

Figura 7: Răspunsuri la întrebările "În ce măsură credeți că manipularea, propaganda și dezinformarea sunt prezente în conținutul postat pe rețelele de socializare?"

Sursa: e-Governance Academy (Estonia) și Magenta Consulting

48. În concluzie, Republica Moldova se confruntă cu multiple provocări în domeniul securității cibernetice, dintre care se evidențiază următoarele:

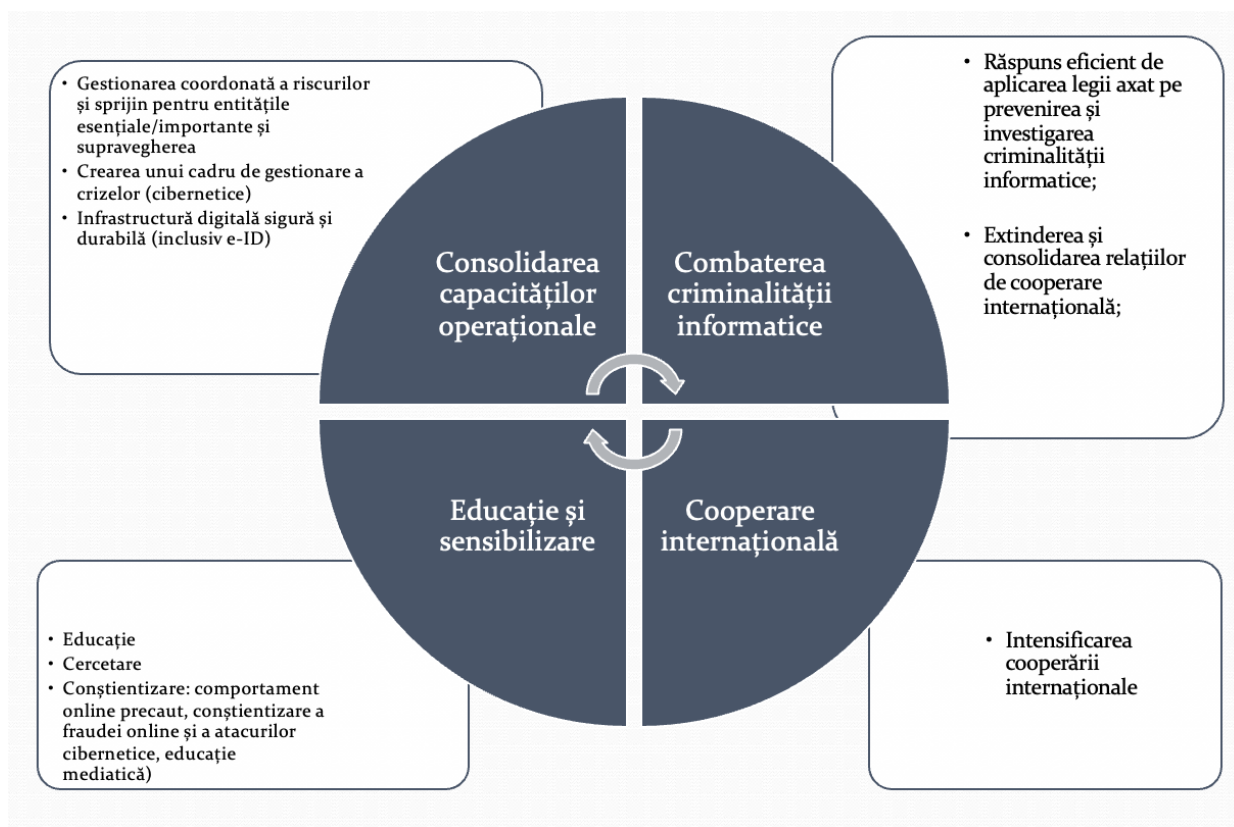
- 47.1. **Creșterea numărului de atacuri cibernetice** – Atacurile asupra entităților publice și private s-au intensificat, punând în pericol infrastructurile critice și datele cetățenilor.
- 47.2. **Creșterea criminalității cibernetice** – Criminalitatea cibernetică, inclusiv fraudă online, atacurile ransomware și furtul de identitate s-au intensificat. Grupurile infracționale folosesc metode din ce în ce mai sofisticate pentru a exploata vulnerabilitățile digitale, afectând atât instituțiile, cât și cetățenii.
- 47.3. **Provocări geopolitice și riscuri hibride** – Republica Moldova este expusă la campanii de dezinformare, atacuri asupra infrastructurilor IT și alte acțiuni care vizează destabilizarea securității naționale.
- 47.4. **Capacitate instituțională limitată** – Autoritățile publice cu responsabilități în domeniul securității cibernetice nu dispun de resurse și expertiză suficiente pentru a face față amenințărilor emergente.
- 47.5. **Lipsa de conștientizare și educație în materie de securitate cibernetică** – Atât sectorul public, cât și cel privat, precum și populația în general, au nevoie de o mai mare instruire și conștientizare a riscurilor și a măsurilor de protecție.
- 47.6. **Lipsa unui ecosistem public-privat de colaborare** – Sectorul privat nu este pe deplin integrat în mecanismele naționale de securitate cibernetică, iar cooperarea dintre instituțiile guvernamentale și companiile de tehnologie este insuficientă.
- 47.7. **Securitatea cibernetică a infrastructurilor critice** – Sistemele energetice, financiare, sănătate și de transport necesită măsuri urgente de protecție împotriva amenințărilor cibernetice sofisticate.
- 47.8. **Cooperare internațională insuficientă** – Deși Republica Moldova a început

procesul de integrare în inițiativele internaționale de securitate cibernetică, nivelul de colaborare cu partenerii externi trebuie extins și consolidat. Schimbul de informații, alinierea la standardele internaționale și participarea activă la platformele de securitate cibernetică sunt esențiale pentru creșterea capacității naționale de protecție.

47.9. Fragmentare și soluții digitale învechite – Existența mai multor sisteme informaționale și registre medicale cu niveluri diferite de maturitate tehnică și securitate, interoperabilitate limitată și dependențe de tehnologii legacy.

49. Ca răspuns la aceste provocări, Programul prevede 4 domenii principale de intervenție:

- I. Consolidarea capacităților operaționale;
- II. Combaterea criminalității informatice;
- III. Educație și sensibilizare;
- IV. Cooperare internațională.

Domeniul de intervenție I – Consolidarea capacităților operaționale

50. În ultimii ani, Republica Moldova a dezvoltat un cadru strategic, normativ și organizațional, pentru protecția spațiului său cibernetic și asigurarea securității rețelelor și sistemelor informatice, în vederea creșterii nivelului de reziliență cibernetică. Următorul pas este consolidarea capacităților operaționale ale țării pentru implementarea cadrului creat. Programul se concentrează pe stabilirea unor acțiuni practice pentru prevenirea și soluționarea incidentelor cibernetice, pe minimizarea impactului, prin reducerea consecințelor și asigurarea recuperării rapide și restabilirea continuității serviciilor esențiale, precum și pe reducerea riscurilor asociate utilizării rețelelor și sistemelor informatice la furnizarea serviciilor esențiale.

51. Este necesară sprijinirea autorităților și instituțiilor publice responsabile de securitatea cibernetică în înțelegerea amenințărilor, monitorizarea și evaluarea acestora. Practica de a învăța din incidentele din spațiul cibernetic este încă în dezvoltare, de aceea capacitățile acestor organizații de a răspunde, recupera și învăța rapid și eficient din incidente și crize cibernetică necesită suport. Guvernul va investi în resurse umane și sisteme care să ofere o imagine clară asupra originii amenințărilor și a țintelor acestora.
52. Procedurile de raportare și gestionare a incidentelor sunt încă la un stadiu incipient. Este necesară instituirea unui cadru interinstituțional mai bine structurat și funcțional, care să includă toți actorii relevanți, pentru a asigura un răspuns eficient și coordonat la atacurile cibernetică. În 2022 a fost aprobat conceptul registrului de stat al incidentelor de securitate cibernetică, iar Instituția publică “Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică” (STISC) trebuie să acționeze ca punct unic de contact pentru autoritățile și instituțiile publice în raportarea incidentelor cibernetică. În primăvara anului 2025, un sondaj realizat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării printre autoritățile publice a arătat că raportarea incidentelor nu este o practică comună. Totodată, Registrul de stat menționat nu este încă unul funcțional. Astfel, lipsește o imagine bazată pe date reale privind situația din spațiul cibernetic al Republicii Moldova, în special în sectorul public, ceea ce îngreunează planificarea protecției. Un obiectiv strategic al Programului este ca organizațiile guvernamentale, care au echipe de răspuns la incidentele cibernetică, și autoritățile de supraveghere să inițieze un schimb de informații eficient atât despre incidentele înregistrate, cât și despre amenințări și vulnerabilități, asumându-și pe deplin responsabilitatea de a sprijini entitățile care intră în domeniul lor de competență în detectarea și răspunsul la incidente cibernetică.
53. Managementul coordonat și integrat al riscurilor la nivel organizațional, sectorial și național este încă la început. Riscurile cibernetică nu au încă un loc bine definit în cadrul general de management al riscurilor. Abordarea bazată pe risc, prevăzută în Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, trebuie să joace un rol esențial în determinarea și atingerea nivelului dorit de reziliență. Autoritățile publice cu funcții de supraveghere din Republica Moldova trebuie să furnizeze materiale metodologice pentru a sprijini furnizorii de servicii în sectoarele critice să înțeleagă și să implementeze corect cadrul normativ și măsurile de securitate. Sprijinirea acestor entități în implementarea cerințelor legii este un obiectiv principal al Programului.
54. Lipsa unui mecanism integrat de gestionare a crizelor în domeniul securității cibernetică și dezvoltarea unui mecanism național integrat de gestionare a crizelor, în conformitate cu Strategia Națională de Securitate, oferă o oportunitate bună de a crea un mecanism robust și eficient de gestionare a crizelor cibernetică. La data de 10 iulie 2025, Parlamentul a adoptat Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză. Legea stabilește cadrul juridic, organizatoric (funcțional și instituțional), operațional și de coordonare a gestionării crizelor în Republica Moldova. În acest context, un obiectiv în perioada următoare este instituirea unui proces de gestionare a crizelor cibernetică, integrat în sistemul național de gestionare a crizelor și pregătit pentru integrarea în cadrul UE. Comunicarea în timpul crizelor este esențială pentru răspunsul eficient la incidente cibernetică. Furnizarea de informații veridice și la timp menține încrederea publicului și reduce posibilele prejudicii de reputație. Exercițiile naționale periodice de gestionare a crizelor cibernetică și participarea activă la exerciții internaționale reprezintă instrumente importante pentru creșterea gradului de pregătire.
55. Republica Moldova, care și-a stabilit transformarea digitală ca prioritate strategică, își propune un efort coordonat al sectorului public și privat pentru a oferi infrastructuri digitale sigure și durabile. Identitatea digitală este unul dintre elementele fundamentale. Fără posibilitatea de a te identifica și interacționa online în siguranță, transformarea digitală nu poate fi completă. În 2024, serviciul de autentificare MPass a fost utilizat de

peste 20 de milioane de ori de aproximativ 200.000 de utilizatori, iar serviciul MSign a fost folosit pentru peste 53 de milioane de semnături electronice de peste 180.000 de utilizatori. Printre realizările recente se numără lansarea aplicației mobile integrate EVO și introducerea noii cărți electronice de identitate (eID). Prin asigurarea interoperabilității și recunoașterii legale a identificării electronice și a serviciilor de încredere în întreaga UE, armonizarea cu Regulamentul eIDAS trebuie să fie o prioritate.

56. Obținerea unei imagini precise a situației securității cibernetice, inclusiv peisajul amenințărilor, incidentele și impactul acestora, este esențială. În acest scop, trebuie dezvoltată capacitatea de identificare și analiză a amenințărilor cibernetice, precum și capacitatea centralizată de raportare și gestionare a incidentelor la nivel național.

57. Printre problemele-cheie în acest domeniu se numără:

56.1 Lipsa unei capacități consolidate de cooperare internațională și participarea insuficientă la formate internaționale pentru schimbul de informații privind securitatea cibernetică limitează accesul Republicii Moldova la informații esențiale despre riscuri și amenințări.

56.2 Deficiențe în colectarea, raportarea, înregistrarea și analiza centralizată a incidentelor cibernetice împiedică obținerea unei imagini clare asupra situației naționale, atât la nivel operațional, cât și strategic. Lipsa unei evidențe complete a incidentelor de criminalitate informatică afectează dezvoltarea de măsuri preventive eficiente și întârzie investigarea, urmărirea penală și soluționarea acestora.

Domeniul de intervenție II - Combaterea criminalității informatice

58. Criminalitatea informatică (cibernetică) a apărut ca una dintre principalele probleme ale societăților de astăzi, provocând pierderi economice directe și indirecte semnificative și subminând încrederea în funcționarea întregului ecosistem digital, a guvernului, a economiei și a societății. Combinat cu operațiunile de criminalitate cibernetică sponsorizate de stat, este o amenințare în creștere care necesită o intervenție din ce în ce mai decisivă și la scară largă a statului și cooperare internațională în majoritatea țărilor. Criminalitatea cibernetică, inițiată atât de grupurile de crimă organizată, cât și de actorii criminali sponsorizați de stat, poate reprezenta o amenințare iminentă nu numai pentru sentimentul de securitate a societății și a cetățenilor, ci și pentru securitatea națională. Odată rezervate actorilor statului-națiune, tacticile cibernetice avansate și persistente sunt acum comune în rândul infractorilor cibernetici, făcându-le la fel de devastatoare în peisajul amenințărilor de astăzi¹⁸.

59. Strategia securității naționale recunoaște atacurile cibernetice lansate de actori statali străini asupra infrastructurii critice naționale și regionale și atacurile cibernetice lansate asupra entităților publice sau private de către structurile specializate în criminalitate informatică ca o amenințare la adresa securității Republicii Moldova¹⁹. Pentru a îmbunătăți lupta împotriva criminalității informatice, Republica Moldova trebuie să stabilească un răspuns mai eficient de aplicare a legii, axat pe detectarea și trasabilitatea datelor privind criminalitatea informatică și urmărirea penală a infractorilor cibernetici²⁰.

60. În 2025, Moldova se confruntă cu mai multe provocări semnificative în combaterea criminalității cibernetice, influențată de tensiunile geopolitice, limitările infrastructurale

¹⁸ RUSI. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/why-biasing-advanced-persistent-threats-over-cybercrime-security-risk>

¹⁹ Strategia Națională de Securitate a Republicii Moldova, Viziunea Președintelui Republicii Moldova

²⁰ Raportul pe 2024 al Republicii Moldova, DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI, Bruxelles, 30.10.2024 SWD(2024) 698 final <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15129-2024-INIT/en/pdf>

și evoluția amenințărilor digitale.

61. Conform studiului „World Cybercrime Index”²¹, publicat în aprilie 2024, Republica Moldova se situează pe locul 15 la nivel mondial (din 97 de țări analizate) în clasamentul percepției experților internaționali privind sursele de activitate infracțională cibernetică. Această poziționare, îngrijorătoare prin asocierea cu statele implicate în generarea sau facilitarea atacurilor informatice, evidențiază atât utilizarea teritoriului național ca bază operațională pentru grupări infracționale transnaționale, cât și vulnerabilități structurale în sistemele de prevenire, investigare și combatere a criminalității cibernetice.
62. Principalele amenințări legate de criminalitatea cibernetică pentru Republica Moldova sunt:

- 61.1 **Amenințări cibernetice sponsorizate de stat și atacuri hibride.** Republica Moldova a fost supusă unor atacuri cibernetice legate de actori străini, în special din Federația Rusă.²² Aceste atacuri urmăresc să perturbe operațiunile guvernamentale și să erodeze încrederea publică, în special în timpul evenimentelor critice precum alegerile. În 2024, serverele de e-mail ale Parlamentului Republicii Moldova au fost compromise înaintea alegerilor prezidențiale și a referendumului de aderare la UE, evidențiind vulnerabilitățile operațiunilor cibernetice motivate politic.
- 61.2 Ransomware și fraudă online. Republica Moldova a înregistrat o creștere a incidentelor ransomware și a fraudei online care vizează atât entitățile publice, cât și întreprinderile private. Un caz recent semnificativ a implicat arestarea unui suspect legat de un atac ransomware de 4,5 milioane de euro asupra Organizației Olandeze pentru Cercetare Științifică, demonstrând rolul Republicii Moldova în investigațiile internaționale privind criminalitatea cibernetică.²³
- 61.3 Atacuri cibernetice asupra infrastructurii critice. Infrastructura critică a Republicii Moldova, inclusiv sistemele de sănătate²⁴ și de salarizare guvernamentale, a fost ținta unor atacuri cibernetice menite să submineze încrederea publicului în serviciile publice furnizate de organizațiile de stat. Aceste atacuri au determinat Guvernul să îmbunătățească măsurile de securitate cibernetică pentru a proteja interesele naționale. Crima organizată destabilizează progresiv societatea, deoarece apare din ce în ce mai mult online și este puternic accelerată de inteligența artificială și alte tehnologii noi.
- 61.4 Insuficiența de profesioniști în securitatea cibernetică pe întregul ciclu de descoperire, constatare, investigare, urmărire și judecare a faptelor ilegale comise în spațiul cibernetic. Republica Moldova se confruntă cu un deficit semnificativ de expertiză în securitate cibernetică în domeniul criminalității cibernetice, exacerbat de un fenomen de "exod de creiere" în care profesioniștii calificați caută oportunități în străinătate. Acest deficit împiedică dezvoltarea și implementarea unor strategii eficiente de apărare cibernetică.

²¹ <https://www.ox.ac.uk/news/2024-04-10-world-first-cybercrime-index-ranks-countries-cybercrime-threat-level#:~:text=Russia%20tops%20the%20list%2C%20followed,Right%3A%20Associate%20Professor%20Jonathan%20Lusthaus>

²²

https://www.sis.md/sites/default/files/comunicate/fisiere/Raport_SIS_Public_Interferenta_in_procesul_electoral_0.pdf

²³ <https://securityaffairs.com/177772/cyber-crime/moldovan-police-arrested-a-45-year-old-foreign-man-participating-in-ransomware-attacks-on-dutch-companies.html>

²⁴ <https://www.moldpres.md/eng/society/chisinaubased-hospital-victim-of-cyber-attack->

- 61.5 Provocări în materie de securitate cibernetică pentru IMM-uri. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), care constituie peste 97% din companiile moldovenești²⁵, sunt deosebit de vulnerabile la amenințările cibernetice. Resursele și conștientizarea limitate fac dificilă implementarea unor măsuri adecvate de securitate cibernetică, prezentând riscuri pentru ecosistemul economic mai larg.
63. Dezvoltarea și promovarea cooperării internaționale pentru combaterea criminalității informatice a fost una dintre prioritățile operaționale ale țării. Republica Moldova este parte la Convenția de la Budapesta și a fost activă și în mai multe parteneriate internaționale, precum:
- 62.1 *Colaborarea cu Consiliul Europei*: Moldova se implică activ în inițiativele Consiliului Europei precum *CyberEast* și *GLACY+*, concentrându-se pe consolidarea capacităților și alinierea legislativă la Convenția de la Budapesta.
- 62.2 *Sprijinul UE*: Proiectul *EU4Security Moldova* își propune să sporească capacitățile de aplicare a legii în domeniul securității cibernetice. Printre evoluțiile recente se numără inaugurarea unui laborator cibernetic la Chișinău pentru a sprijini investigațiile digitale.
- 62.3 *Cooperare bilaterală*: În ianuarie 2025, Republica Moldova și Țările de Jos au desfășurat primul lor dialog cibernetic bilateral, concentrându-se pe amenințările hibride, securitatea cibernetică și criminalitatea cibernetică. Dialogul a pus accentul pe consultări inter-agenții și schimbul de cunoștințe.
64. De asemenea, autoritățile naționale au fost active în colaborarea internațională în domeniul aplicării legii, prin formatele Interpol și, de asemenea, în operațiuni comune cu agențiile internaționale de aplicare a legii. Prin aceste eforturi concertate, Republica Moldova și-a consolidat poziția în lupta globală împotriva criminalității informatice, promovând reziliența și aliniindu-se la cele mai bune practici internaționale.
65. Programul de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022-2025²⁶ a abordat o serie de probleme de criminalitate informatică, concentrându-se pe crearea și facilitarea accesului la instrumente și mecanisme adecvate în combaterea și prevenirea criminalității informatice. Programul recunoaște lupta împotriva crimei organizate prin aprofundarea cooperării cu statele membre ale UE și instituțiile relevante. Aceste probleme continuă a fi abordate și în proiectul Programului de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2026-2030, care vine cu o serie de măsuri pentru soluționarea acestora.

Domeniul de intervenție III - Educație și sensibilizare

66. Acest domeniu de intervenție se concentrează pe oamenii din spatele tehnologiei și pe reziliența cibernetică a publicului. Abordarea la nivelul întregii societăți va fi utilizată la dezvoltarea competențelor digitale, de la cunoștințe și competențe de bază la expertiză la nivel înalt și competențe specializate în securitate cibernetică. Conștientizarea sectorului public și privat, a societății civile și a publicului larg pentru a se putea proteja împotriva amenințărilor cibernetice este în continuare limitată în Republica Moldova²⁷. În mod similar, există încă prea puține cunoștințe aprofundate de securitate cibernetică. Prin urmare, accentul necesită a fi pus pe consolidarea capacităților și proiectarea viitoarelor programe de educație și formare pentru a aborda deficitul de personal specializat în securitate cibernetică.

²⁵ <https://old.eu4business.eu/moldova>

²⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135455&lang=ro

²⁷ https://ega.ee/wp-content/uploads/2024/01/EGA-Online-safety-awareness_-results.pdf?egov.md/ro/node/40718

67. Scopul Strategiei Naționale de Dezvoltare "Moldova Europa 2030" în domeniul educației este de a oferi oportunități tuturor de a-și dezvolta abilitățile și competențele necesare de-a lungul vieții de la o vârstă fragedă. Aceasta urmărește să îmbunătățească educația, să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții și să coreleze competențele dobândite în instituțiile de învățământ formal cu cele dezvoltate în contexte non-formale și informale.²⁸ Competențele digitale, inclusiv securitatea cibernetică, sunt vitale în toate sectoarele economiei moderne. Acestea oferă un acces mai bun la locuri de muncă bine plătite și ajută la gestionarea informațiilor și la luarea deciziilor în cunoștință de cauză. În ultimii ani, au fost implementate numeroase inițiative și modificări legislative în educație, cu scopul de a asigura o educație de calitate, echitabilă și incluzivă și de a oferi oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți.
68. Strategia de transformare digitală 2023-2030²⁹ acordă prioritate dezvoltării competențelor digitale. În timp ce în anii trecuți proporția instituțiilor cu acces la internet și computere în scopuri pedagogice a ajuns la 100%, îmbunătățirea calității educației și dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor este încă o provocare. Eforturile continue de dezvoltare și promovare a educației în securitate cibernetică sunt importante pentru a răspunde cerințelor și oportunităților din sectorul tehnologic și pentru a pregăti specialiști competenți și calificați în acest domeniu în Republica Moldova. Asigurarea unor resurse adecvate și a unor programe de învățământ actualizate în domeniul securității cibernetice, precum și sprijinirea formării inițiale și continue a specialiștilor pot contribui la îmbunătățirea calității educației în acest domeniu.
69. Activitățile de igienă cibernetică și siguranță online au mai mult succes dacă sunt gestionate strategic pe termen lung de o gamă largă de parteneri și părți interesate. Asigurarea igienei cibernetice într-o țară nu este responsabilitatea unui minister sau a unei agenții, este o problemă pe care părțile interesate din sectorul public și privat, organizații ale societății civile și mediul academic trebuie să o abordeze și să contribuie la activități preventive atunci când reacționează la atacuri cibernetice sau escrocherii. Prin urmare, promovarea colaborării intersectoriale și regionale în schimbul de cunoștințe și experiențe este esențială, dar este încă necesar un punct de contact comun, de preferință în sectorul public, prin care să poată fi organizată dezvoltarea și diseminarea de campanii universale de înaltă calitate și materiale de sensibilizare. Intervențiile de comunicare sunt cele mai eficiente atunci când se bazează pe datele din incidente și situații din spațiul cibernetic național. Prin urmare, Agenția pentru Securitate Cibernetică și Instituția publică "Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică" sunt cele mai indicate să creeze mecanisme și platforme de comunicare pentru a asigura realizarea acestor imperative.
70. Din 2023, campania "*Siguranța Digitală*" este implementată de Academia de e-Guvernare (Estonia), în cooperare cu parteneri locali.³⁰ Campania face parte dintr-o misiune mai amplă de a crește gradul de conștientizare cu privire la siguranța online și de a oferi abilități printr-un curs online. Cu toate acestea, aceste inițiative au fost la scară mică și, în scopul exercitării responsabilităților, Agenția pentru Securitate Cibernetică trebuie să își consolideze rolul central de proiectare și coordonare a activităților de consolidare a capacităților, de sensibilizare și de formare în domeniul securității cibernetice, în comun cu furnizorii de servicii în sectoarele critice, mediul academic, societatea civilă și alte părți interesate. În plus, cunoștințele privind siguranța online vor fi îmbunătățite semnificativ

²⁸https://moldova.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/raport_de_progres_odd_2023_vf_07_08_2023_en_final.pdf

²⁹ Strategia de transformare digitală 2023-2030 - https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139408&lang=ro.

³⁰ Curs online oferit pe site-ul <https://www.sigurantadigitala.md/>

dacă un număr mare de părți interesate, atât din sectorul public, cât și din cel privat, precum și din societatea civilă, sporesc și se implică activ în comunicarea periodică online privind siguranța cu clienții și părțile interesate, precum și în orice campanii de conștientizare.

71. Schimbarea gradului de conștientizare a subiectelor legate de siguranța online și securitatea cibernetică ar trebui evaluată în mod sistematic, inclusiv pentru a evalua impactul oricăror activități de comunicare la scară largă, cum ar fi campaniile. Prin urmare, este necesar să se inițieze evaluări periodice, în dinamică și structurate în acest domeniu.
72. Unul dintre domeniile cele mai afectate care are mult de câștigat din cooperarea oportună și anticipată între părțile interesate din sectorul public și privat sunt alegerile. Pe de o parte, rezultatele votului depind de conștientizarea de către alegători a recunoașterii dezinformării. Potrivit sondajului privind conștientizarea siguranței online în Republica Moldova, realizat în 2023, 73% dintre respondenți consideră că manipularea, propaganda și dezinformarea sunt prezente în mare măsură în conținutul postat pe rețelele de socializare.³¹ Pe de altă parte, rolul jurnaliștilor și al organizațiilor neguvernamentale este la fel de important. Aceștia ar trebui să fie instruiți să detecteze și să gestioneze manipulările, campaniile de dezinformare ținute în timpul perioadei electorale și ar trebui să diminueze impactul acestor manipulări, în loc să-l amplifice.
73. Securitatea cibernetică și protecția datelor merg mână în mână și sunt doi aliați esențiali pentru protecția persoanelor și a drepturilor acestora. Tehnologiile de îmbunătățire a confidențialității sunt un bun exemplu în acest sens. Prin urmare, consolidarea cooperării și colaborării între agențiile de protecție a datelor și de securitate cibernetică permit o mai bună abordare a provocărilor în materie de securitate cibernetică și confidențialitate într-o manieră holistică și ajută alte organizații, atât publice, cât și private, să își îmbunătățească pregătirea.

Domeniul de intervenție IV - Cooperare internațională

74. Unul dintre principalele mijloace de asigurare a securității cibernetice este intensificarea și îmbunătățirea cantitativă și calitativă a cooperării internaționale și a activităților mai active în cadrul organizațiilor și inițiativelor internaționale.
75. Republica Moldova se află într-un proces intens de consolidare a posturii sale în domeniul securității cibernetice. Pe plan normativ, a fost modernizat cadrul normativ și au fost instituite mecanisme clare de răspuns la incidente. Din punct de vedere tehnic, țara dispune de o anumită capacitate operațională, echipa de răspuns la incidentele cibernetice la nivel național aflându-se într-o continuă dezvoltare. La nivel internațional, este tot mai bine conectată la programele și inițiativele UE și NATO, participă la schimburi de formare, și este integrată în rețele multilaterale de reziliență. Pe plan operațional, Republica Moldova este pregătită să facă față amenințărilor hibride, beneficiind de acces la rezervele de securitate cibernetică ale UE și la canalele internaționale de răspuns la incidente.
76. Deși s-au înregistrat progrese notabile în guvernanta internă a securității cibernetice și cooperarea regională, diplomația cibernetică rămâne o dimensiune subdezvoltată, dar esențială a securității naționale și a politicii externe a țării. Nu există un reprezentant special dedicat domeniului cibernetic, o unitate sau un mecanism interinstituțional însărcinat cu reprezentarea Republicii Moldova în debaterile privind normele cibernetice

³¹Sondaj privind conștientizarea siguranței online în Moldova, realizat în 2024 de Academia de e-Guvernare, Estonia și Agenția, Magenta Consulting, și finanțat de UE în cadrul proiectului de asistență rapidă în materie de securitate cibernetică din Moldova. și Academia de e-guvernare https://ega.ee/wp-content/uploads/2024/01/EGA-Online-safety-awareness_results.pdf egov.md/ro/node/40718 Sondaj privind conștientizarea siguranței online în Moldova, realizat în 2024 de Agenția de e-Guvernare, Magenta Consulting și Academia de Guvernare Electronică egov.md/ro/node/40718

globale, gestionarea diplomației incidentelor transfrontaliere sau negocierea acordurilor internaționale privind securitatea digitală. Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova nu a dezvoltat încă o unitate de diplomație cibernetică. Acest lucru limitează vizibilitatea și influența țării pe platformele internaționale de securitate cibernetică și capacitatea sa de a-și susține interesele în procese multilaterale, cum ar fi OEWG³² al ONU sau dialogurile OSCE de consolidare a încrederii ciberetice.

77. Una dintre principalele provocări este armonizarea legislației naționale cu reglementările UE și integrarea în formatele și organizațiile de cooperare UE, urmând prioritățile naționale și liniile de acțiune pentru integrarea în Uniunea Europeană.
78. Al doilea factor foarte important în abordarea și alocarea resurselor pentru cooperarea internațională este natura globală a provocărilor în materie de securitate cibernetică. Majoritatea covârșitoare a incidentelor ciberetice și a infracțiunilor ciberetice sunt de natură transnațională, autorii, facilitatorii și victimele fiind localizați în diferite țări și jurisdicții, iar prevenirea unor astfel de incidente și infracțiuni necesită o cooperare internațională eficientă. De asemenea, trebuie remarcat faptul că amenințările tehnologice sunt în general de natură globală, cu aceleași tehnologii de securitate în rețea implementate de obicei în multe țări, iar atacurile ciberetice dintr-o țară sunt urmate imediat de atacuri împotriva aceluiași tehnologii implementate în diverse țări. Datorită faptului că multe dintre grupările de crimă organizată operează dincolo de granițele lor naționale, activitățile lor au în mod evident consecințe internaționale. Pentru a preveni acest fenomen și a evita extinderea acestuia, sunt necesare măsuri preventive suplimentare prin aplicarea mecanismelor de cooperare internațională. Prin urmare, este extrem de important ca Republica Moldova să joace rolul unui partener de încredere și să aibă relații foarte bune și strânse și schimburi de informații cu autoritățile de securitate cibernetică și cu organizațiile internaționale din alte țări. Acest lucru necesită o comunicare internațională strânsă, o reprezentare activă și participarea la forurile de cooperare internațională și o contribuție la activitatea lor.
79. Pentru a utiliza cât mai eficient capacitățile ciberetice limitate, entitățile guvernamentale din Republica Moldova se confruntă cu necesitatea unei colaborări mai strânse și mai eficiente între ele. Provocarea majoră este implicarea nu doar a entităților guvernamentale, ci și a mediului de afaceri și a comunității de cercetare, astfel încât expertiza în domeniul securității ciberetice să fie valorificată la maximum pentru consolidarea rezilienței ciberetice a țării.
80. Conform Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, Agenția pentru Securitate Cibernetică în calitatea sa de autoritate competentă în domeniul securității ciberetice îndeplinește funcția de punct unic de contact național și trebuie să asigure interacțiunea autorităților și instituțiilor publice naționale cu autorități similare din alte state și/sau cu organizații sau entități internaționale înființate de acestea.

Capitolul III

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

81. Programul își propune să contribuie la realizarea obiectivelor și direcțiilor prioritare stabilite în documentele de politici publice de nivel superior, în special în Strategia națională de securitate a Republicii Moldova și în Strategia de transformare digitală 2023–2030, precum și în alte documente strategice și de planificare, cum ar fi Strategia de dezvoltare „Educație 2030”, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, Strategia națională de apărare 2024–2034, Programul de prevenire și combatere a criminalității 2022–2025 (și proiectul pentru perioada 2026–2030) și Programul național

³² Open-ended Working Group

de aderare a Republicii Moldova la UE 2025–2029.

82. În urma analizei acestor documente strategice și a realizării unui inventar detaliat al situației în domeniul securității cibernetice, au fost formulate patru obiective generale, prezentate în tabelul de mai jos.
83. Fiecare obiectiv general este detaliat în mai multe obiective specifice care oferă o direcție mai clară cu privire la modul în care urmează a fi obținute rezultatele așteptate (Tabelul 1).

Tabelul 1. Indicatori de rezultat pentru obiective specifice

Obiectiv general	Obiectiv specific	Indicator	Valoarea de referință (2025)	Țintă (2028)	Țintă (2030)
1. Consolidarea capacităților operaționale	1.1 Consolidarea capacităților de răspuns la incidentele cibernetice ale Agenției pentru Securitate Cibernetică	Creșterea scorului de țară la capitolul “dezvoltarea capacităților” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică (GCI) al UIT</i>	8,04 (2024)	12,5	17,5
	1.2 Consolidarea rezilienței furnizorilor de servicii în sectoarele critice împotriva amenințărilor cibernetice și a incidentelor cibernetice.	Creșterea scorului de țară la capitolul “măsurile tehnice” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică (GCI) al UIT</i>	6,68 (2024)	10,5	15,5
	1.3 Îmbunătățirea răspunsului la crizele cibernetice prin asigurarea unei abordări coordonate și prin valorificarea structurilor existente pentru menținerea funcțiilor societale vitale	Creșterea scorului de țară la capitolul “măsurile tehnice” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică (GCI) al UIT</i>	6,68 (2024)	10,5	15,5
2.Consolidarea rezilienței țării împotriva criminalității informatice	2.1 Consolidarea competențelor și abilităților autorităților de aplicare a legii în ceea ce privește investigarea infracțiunilor informatice și infracțiunilor în domeniul comunicațiilor electronice	Creșterea numărului de cauze cu privire la infracțiunile informatice și infracțiunile în domeniul comunicațiilor electronice remise în judecată	N/A	Creșterea cu 15%	Creșterea cu 30%

Obiectiv general	Obiectiv specific	Indicator	Valoarea de referință (2025)	Țintă (2028)	Țintă (2030)
		<i>Sursa: Ministerul Afacerilor Interne</i>			
	2.2. Crearea de instrumente tehnologice eficiente și avansate pentru prevenirea, detectarea și investigarea eficientă a criminalității informatice	Dotarea cu instrumente și soluții inteligente de investigare <i>Sursa: Ministerul Afacerilor Interne</i>	8 instrumente (2024)	minim 9 instrumente	Creștere cu 25% (minim 10 soluții)
3. Dezvoltarea competențelor și a culturii de securitate cibernetică în societate	3.1 Dezvoltarea unei forțe de muncă calificate în domeniul securității cibernetice prin extinderea oportunităților educaționale	Ponderea specialiștilor în TIC în rândul populației ocupate <i>Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică</i>	2,7 % (2022)	3,3 %	4%
		Ponderea absolvenților STEAM ³³ în rezerva totală de absolvenți de studii universitare <i>Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică</i>	13,7 % (2022)	15 %	16%

³³ STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts, and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică).

Obiectiv general	Obiectiv specific	Indicator	Valoarea de referință (2025)	Țintă (2028)	Țintă (2030)
	3.2 Dezvoltarea unui mecanism național de monitorizare continuă și evaluare a dezvoltării societății digitale	Ponderea populației cu competențe digitale de bază <i>Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică</i>	N/A	40 %	80%
	3.3. Consolidarea cooperării interne între autoritățile și instituțiile publice, precum și cu mass-media pentru a combate eficient manipulările electorale și atacurile cibernetice.	Ponderea persoanelor care verifică veridicitatea informațiilor întâlnite pe internet <i>Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică</i>	N/A	40 %	80%
	3.4. Protejarea drepturilor și libertăților persoanelor atunci când datele lor cu caracter personal sunt prelucrate	Ponderea utilizatorilor de internet care aplică măsuri active de gestionare a confidențialității și a datelor personale <i>Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică</i>	N/A	40 %	80%
4. Cooperarea internațională	4.1 Consolidarea cooperării	Creșterea scorului de țară la capitolul	15,51	16,5	18,5

Obiectiv general	Obiectiv specific	Indicator	Valoarea de referință (2025)	Țintă (2028)	Țintă (2030)
pentru a deveni un partener de încredere în comunitatea internațională de aplicare a legii și securitate cibernetică	internaționale prin integrarea Republicii Moldova în cadrele de cooperare în materie de aplicare a legii și securitate cibernetică la nivelul UE	“măsurile de cooperare” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică al ITU</i>	(2024)		
	4.2 Dezvoltarea platformelor de comunicare strategică externă pentru asigurarea securității informaționale și promovarea intereselor naționale ale Republicii Moldova	Creșterea scorului de țară la capitolul “măsurile de cooperare” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică al ITU</i>	15,51 (2024)	16,5	18,5
	4.3 Consolidarea capacității de diplomatie cibernetică internațională	Creșterea scorului de țară la capitolul “măsurile de cooperare” <i>Sursa: Indicele global de securitate cibernetică al ITU</i>	15,51 (2024)	16,5	18,5

Capitolul IV

IMPACT

84. Pe lângă contribuția la realizarea obiectivelor și direcțiilor prioritare stabilite în documentele de politici publice de nivel superior, Programul și planul de acțiuni pentru implementarea acestuia sprijină obiectivele Republicii Moldova în ceea ce privește aderarea la Uniunea Europeană și armonizarea reglementărilor naționale ale Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.
85. Implementarea Programului național de securitate cibernetică pentru anii 2026-2030 este de așteptat să genereze un impact semnificativ asupra securității cibernetice a Republicii Moldova. Dintre beneficiile așteptate trebuie relevate următoarele:
- 84.1 **Îmbunătățirea protecției infrastructurilor critice.** Implementarea unor măsuri avansate de securitate va reduce vulnerabilitățile și riscul de atacuri cibernetice.
 - 84.2 **Consolidarea capacității instituționale.** Crearea unor mecanisme eficiente de coordonare și creșterea resurselor umane calificate în domeniul securității cibernetice.
 - 84.3 **Creșterea rezilienței cibernetice a societății.** Prin educație și conștientizare, populația și mediul de afaceri vor fi mai bine pregătite pentru a preveni și a răspunde la incidentele cibernetice.
 - 84.4 **Creșterea încrederii în serviciile digitale.** Un mediu cibernetic mai sigur va contribui la adoptarea pe scară mai largă a tehnologiei informației și a serviciilor digitale, sprijinind dezvoltarea economică și inovarea.
 - 84.5 **Extinderea cooperării internaționale.** Colaborarea cu organizații internaționale și parteneri strategici va permite accesul la cele mai bune practici, instrumente și resurse în domeniul securității cibernetice.
 - 84.6 **Combaterea criminalității informatice.** Consolidarea capacității de prevenire, detectare și investigare a criminalității informatice prin îmbunătățirea cooperării între autorități, cooperarea internațională și dezvoltarea unor mecanisme eficiente de sancționare a atacatorilor.
86. Trebuie remarcat faptul că digitalizarea accelerată a economiei moldovenești a adus oportunități, dar și riscuri. Sectorul tehnologiei informației este unul dintre principalele motoare ale creșterii economice, atrăgând investiții și contribuind la exporturile de servicii digitale. În paralel, Guvernul promovează transformarea digitală a serviciilor publice pentru a îmbunătăți accesul cetățenilor la administrația publică.
87. Cu toate acestea, un nivel scăzut de securitate cibernetică poate descuraja investițiile străine și poate afecta încrederea publicului în serviciile digitale. În acest context, implementarea Programului este esențială pentru asigurarea unui ecosistem digital sigur și rezilient, care să susțină dezvoltarea economică și modernizarea Republicii Moldova.
88. Pentru a aborda în mod eficient aceste provocări, trebuie dezvoltate intervenții specifice pentru a stabili un ecosistem de securitate cibernetică care să fie atât rezilient la amenințările externe, cât și durabil pe termen lung.
89. Impactul implementării măsurilor propuse va fi reflectat prin îmbunătățirea poziției Republicii Moldova în Indicele global de securitate cibernetică (GCI) al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), prin creșterea de la locul 63 în anul 2024 la locul 55 în anul 2028 și locul 50 în anul 2030.

Capitolul V

COSTURI

90. Implementarea Programului se va realiza din contul și în limitele alocațiilor aprobate în bugetele autorităților responsabile, prin intermediul asistenței financiare și tehnice acordate de organizațiile internaționale și partenerii de dezvoltare, precum și din alte surse

permise de legislație.

91. În urma evaluării costurilor, cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor planificate sunt estimate la circa 79,9 milioane lei. Dezagregarea pe obiective specifice și ani este prezentată în *Tabelul 2. Costuri pentru implementarea Programului*.
92. Deși o parte considerabilă din aceste cheltuieli nu dispune, la acest moment, de acoperire financiară din partea partenerilor de dezvoltare și urmează a fi reflectată în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu și bugetul de stat, autoritățile și instituțiile responsabile vor continua dialogul cu partenerii de dezvoltare și alți actori relevanți, în vederea identificării și mobilizării surselor externe de finanțare. Acest demers va contribui la diminuarea presiunii asupra bugetului național.
93. Implementarea Programului se va realiza preponderent prin următoarele programe bugetare:

Programul „03. Executivul și serviciile de suport”

Subprogramul „0303. e-Transformare a Guvernării”

Programul „15. Edificarea societății informaționale”

Subprogramul „1501. Politici și management în domeniul dezvoltării informaționale”

Subprogramul „1504. Tehnologii informaționale”

Programul „50. Servicii generale economice și comerciale”

Subprogramul “5001-Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei”

Tabelul 2. Costuri pentru punerea în aplicare a programului

Obiectivul specific	Codul subprogramului bugetar	Costuri totale (mii lei)	Costuri pe ani (mii lei)				
			Anul 2026	Anul 2027	Anul 2028	Anul 2029	Anul 2030
Obiectivul specific 1.1		10347,27	4756,6	2120,87	1156,6	1156,6	1156,6
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>	1504	1789,2	304,4	571,6	304,4	304,4	304,4
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		8558,07	4452,2	1549,27	852,2	852,2	852,2
Obiectivul specific 1.2		43502,04	21354,37	15013,97	7000,1	66,8	66,8

<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>	1504	1128,14	514,27	613,87	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		8940	8940	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		33433,9	11900,1	14400,1	7000,1	66,8	66,8
Obiectivul specific 1.3		4917,29	960	1077,29	960	960	960
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>	5001	117,29	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		4800	960	960	960	960	960
Obiectivul specific 2.1		2053,74	467,29	234,58	1117,29	117,29	117,29
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>	1504	117,29	-	117,29	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		1936,45	467,29	117,29	1117,29	117,29	117,29
Obiectivul specific 2.2		189,0	-	189,0	-	-	-
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		189	-	189	-	-	-

Obiectivul specific 3.1		4924,64	967,7	1143,84	937,7	937,7	937,7
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		4924,64	967,7	1143,84	937,7	937,7	937,7
Obiectivul specific 3.2		2822,15	566,8	520	735,35	500	500
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>	1504	86,8	66,8	20	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		2735,35	500	500	735,35	500	500
Obiectivul specific 3.3		1765,0	353,0	353,0	353,0	353,0	353,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		1765,0	353,0	353,0	353,0	353,0	353,0
Obiectivul specific 3.4		1859,08	523,08	334,0	334,0	334,0	334,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		189,08	189,08	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-

<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		1670	334	334	334	334	334
Obiectivul specific 4.1		560,0	80,0	240	80,0	80,0	80,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		560,0	80,0	240	80,0	80,0	80,0
Obiectivul specific 4.2		4634,58	1114,58	880	880	880	880
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		234,85	234,85	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		880	880	880	880	880	880
Obiectivul specific 4.3		2364,29	1898,85	166,46	99,66	99,66	99,66
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		117,29	-	-	-	-	-
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		-	-	-	-	-	-
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		2247	1781,56	166,46	99,66	99,66	99,66
TOTAL		79939,08	33042,27	22273,01	13653,7	5485,05	5485,05
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		3779,67	1426,42	1440,05	304,4	304,4	304,4

<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		8940	8940				
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		67219,41	22675,85	20832,96	13349,3	5180,65	5180,65

Capitolul VI

RISCURI DE IMPLEMENTARE

Riscurile identificate reflectă principalele constrângeri administrative, financiare, instituționale și tehnologice care pot influența implementarea Programului. Evaluarea acestora s-a bazat pe o analiză integrată a rapoartelor Academia de e-Guvernare din Estonia, Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA), Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (ITU), precum și a altor parteneri internaționali.

De asemenea, identificarea riscurilor s-a fundamentat pe analizele proprii, realizate în baza datelor statistice disponibile și a tendințelor reflectate la capitolul analiza situației. Această abordare combinată asigură o corelare între contextul național și tendințele globale, oferind o imagine realistă asupra vulnerabilităților actuale și emergente.

Tabelul 3. Descrierea riscurilor și a măsurilor de atenuare

Riscul	Impactul	Probabilitatea	Măsurile de diminuare a riscurilor
Lipsa unei cooperări eficiente dintre autoritățile și instituțiile publice responsabile de implementarea Programului	Mare	Medie	• Stabilirea unor proceduri rigide de implementare, raportare și monitorizare; • Stabilirea unui rol central al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării; • Utilizarea mecanismului oferit de platforma Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice; • Desemnarea unui secretariat permanent responsabil de monitorizarea progresului pe marginea implementării Programului.

Riscul	Impactul	Probabilitatea	Măsurile de diminuare a riscurilor
Subfinanțarea măsurilor prevăzute în Program	Mare	Medie	• Asigurarea alinierii Programului la Cadrul Bugetar pe Termen Mediu; • Identificarea surselor de finanțare externe; • Prioritizarea acțiunilor esențiale în Planul de acțiuni; • Includerea acțiunilor prioritare în Planul Național de Dezvoltare
Capacitate administrativă limitată a autorităților și instituțiilor publice responsabile	Mediu	Mare	• Instruirea personalului; • Alocarea de resurse pentru consolidarea echipelor responsabile; • Implicarea experților din sectorul privat.
Nivel scăzut de conștientizare publică privind securitatea cibernetică	Mare	Mediu	• Campanii de informare naționale recurente; • Revizuirea metodelor de instruire a tinerilor și adulților în domeniul securității cibernetice; • Desemnarea unei autorități responsabile de coordonarea părții educaționale a programului.
Migrarea specialiștilor în domeniul securității cibernetice și lipsa forței de muncă calificate în domeniu	Mare	Mare	• Acordarea de stimulente salariale; • Crearea unor instrumente de atragere și menținere a talentului în sectorul public; • sprijin pentru dezvoltarea ecosistemului de cercetare și inovare.

Riscul	Impactul	Probabilitatea	Măsurile de diminuare a riscurilor
Lipsa de angajament și sprijin din partea factorilor de decizie și a funcționarilor publici în implementarea Programului, inclusiv schimbarea de priorități sau schimbările politice care pot afecta direcția și resursele alocate Programului	Mediu	Înaltă	• Includerea securității cibernetice în prioritățile asumate la nivel național; • Asigurarea unui cadru legal stabil și predictibil. • Elaborarea un plan de comunicare detaliată referitor la realizarea Programului, inclusiv pentru a obține sprijinul și interesul publicului.
Dependența de furnizori externi de soluții tehnologice	Mediu	Mediu	• Promovarea dezvoltării soluțiilor naționale; • Diversificarea parteneriatelor tehnologice, în mod special cu cele din Uniunea Europeană.

Capitolul VII

AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

94. Autoritățile și instituțiile publice cu competențe în realizarea politicii statului în domeniul securității cibernetice și combaterea criminalității cibernetice sunt responsabile de punerea în aplicare a Programului:

- 94.1 Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- 94.2 Ministerul Afacerilor Externe;
- 94.3 Ministerul Afacerilor Interne;
- 94.4 Ministerul Educației și Cercetării;
- 94.5 Procuratura Generală;
- 94.6 Agenția pentru Securitate Cibernetică;
- 94.7 Instituția publică “Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”;
- 94.8 Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”);
- 94.9 Inspectoratul General de Poliție;
- 94.10 Comisia Electorală Centrală;
- 94.11 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;

- 94.12 Ministerul Energiei;
- 94.13 Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- 94.14 Alte autorități și instituții relevante.

Capitolul VIII

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

- 95. Procesul de monitorizare și evaluare urmează să asigure realizarea tuturor acțiunilor planificate, ceea ce va duce la atingerea obiectivelor stabilite. Scopul monitorizării constă în urmărirea progresului înregistrat în implementarea Planului de acțiuni, în vederea determinării gradului de realizare a acțiunilor și a conformității acestora cu cele planificate. Un alt aspect important este identificarea și evaluarea deficiențelor în realizarea acțiunilor, cu înaintarea unor propuneri de remediere.
- 96. În procesul de implementare a Programului vor fi realizate următoarele proceduri de monitorizare și evaluare:
 - 95.1 **Monitorizarea semestrială** – proces continuu, realizat la fiecare 6 luni, care implică colectarea, analiza și interpretarea datelor referitoare la progresul activităților Programului, având scopul de a asigura conformitatea cu planul de acțiuni și de a identifica eventualele abateri și deficiențe de realizare. Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului întocmește raportul semestrial privind implementarea Programului și a planului de acțiuni în baza rapoartelor semestriale privind realizarea planului de acțiuni prezentate de către entitățile publice implementatoare. Progresul privind realizarea planului de acțiuni, în baza cărora se întocmește raportul de progres semestrial, se prezintă Secretariatului responsabil de monitorizarea Programului de către autoritățile și instituțiile publice implementatoare până la data de 20 a lunii următoare termenului scadent, prin intermediul sistemului informatic de monitorizare, gestionat de Cancelaria de Stat. Raportul semestrial privind implementarea Programului și a planului de acțiuni se prezintă spre validare Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice. Acesta va conține un rezumat tabelar al progresului realizat și al deficiențelor identificate, însoțit de propuneri de remediere, și va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
 - 95.2 **Monitorizarea anuală** – monitorizarea acțiunilor cu raportare anuală și la termen, finalizată cu un raport anual de progres privind implementarea Programului și a planului de acțiuni. Raportul anual de progres are un caracter analitic și constituie un document de referință pentru planificarea următorului an de implementare, cu includerea datelor privind realizarea acțiunilor din planul de acțiuni, cu raportare anuală și la termen, precum și a deficiențelor înregistrate în procesul de realizare a acțiunilor scadente. Raportul de progres anual privind implementarea Programului și a planului de acțiuni se întocmește de Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului și se publică pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Rapoartele anuale privind realizarea Planului de acțiuni, în baza cărora se întocmește raportul anual de progres, se prezintă Secretariatului responsabil de monitorizarea Programului de către autoritățile și instituțiile publice implementatoare până la data de 20 a lunii următoare termenului scadent, prin intermediul sistemului informatic de monitorizare, gestionat de Cancelaria de Stat. Informațiile prezentate în rapoartele autorităților și instituțiilor publice implementatoare trebuie să fie redată în mod obiectiv și detaliat, pentru fiecare acțiune scadentă (inclusiv cu argumentele de rigoare privind deficiențele de realizare a acțiunii și măsurile întreprinse pentru remedierea sau eliminarea acestora). Raportul anual de

progres privind implementarea Programului și a planului de acțiuni se prezintă spre examinare și validare Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice. Acesta va conține un rezumat tabelar al progresului realizat și al deficiențelor identificate, însoțit de propuneri de remediere, și va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

- 95.3 **Evaluarea finală** – se realizează în termen de 6 luni de la terminarea perioadei de implementare a documentului de politici publice. Evaluarea finală se efectuează pentru a estima gradul de implementare a Programului și pentru a seta necesitățile și domeniile ce urmează a fi abordate în viitorul document de politici în domeniul securității cibernetice. Raportul final privind implementarea Programului se întocmește de Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului. Raportul final se publică pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
97. Autoritățile și instituțiile publice implementatoare, specificate în planul de acțiuni drept autorități/instituții responsabile, vor asigura reflectarea în propriile planuri operaționale anuale de activitate a obiectivelor și acțiunilor incluse în planul de acțiuni al Programului, cu planificarea resurselor financiare pentru executarea acestora. În cadrul autorităților/instituțiilor menționate vor fi desemnate, prin ordin intern al conducătorilor, persoanele responsabile care vor asigura furnizarea tuturor informațiilor necesare și prezentarea rapoartelor privind gradul de implementare a Programului. Identificarea persoanelor responsabile va permite facilitarea comunicării autorităților/instituțiilor în cauză cu Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului. Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului va întocmi și actualiza anual lista persoanelor responsabile privind raportarea acțiunilor din Program. În caz de schimbare a persoanei responsabile, autoritățile și instituțiile publice implementatoare sunt obligate să informeze despre aceasta Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului, cu indicarea noii persoane responsabile și a datelor de contact ale acesteia.
98. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării asigură activitatea Secretariatului responsabil de monitorizarea Programului prin desemnarea acestei sarcini Secției politici în domeniul securității cibernetice, subdiviziune din cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Secretariatul responsabil de monitorizarea Programului coordonează procesul de colectare a informațiilor și a rapoartelor privind implementarea Programului de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea acțiunilor, solicitând date, informații și analize relevante pentru monitorizarea și evaluarea gradului de implementare a Programului.
99. Autoritățile și instituțiile publice implementatoare prezintă, prin intermediul sistemului informatic de monitorizare, gestionat de Cancelaria de Stat, secretariatului responsabil de monitorizarea Programului informațiile necesare pentru monitorizarea și evaluarea progresului în implementarea acțiunilor planificate de care sunt responsabile, conform termenelor stabilite în planul de acțiuni.
100. Raportul de evaluare se prezintă spre validare Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice și va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.
101. Elaborarea de către organizațiile societății civile a unor rapoarte alternative de evaluare privind implementarea Programului este încurajată. Rapoartele alternative pot oferi aprecieri calitative privind obiectivele atinse și măsurile realizate din Program, fiind susținute inclusiv prin sondajele de opinii privind creșterea nivelului de educație digitală.

Planul de acțiuni pentru implementarea Programului Național de Securitate Cibernetică pentru anii 2026-2030

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repatizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
Obiectivul general 1. Consolidarea capacităților operaționale														
Obiectivul specific 1.1. Consolidarea capacităților de răspuns la incidentele cibernetice al Agenției pentru Securitate Cibernetică														
1.1.1	Dezvoltarea Registrului de stat al incidentelor cibernetice și a sistemului informatic care îl formează.	Sistemul centralizat de raportare și schimb de informații este funcțional.	3600			3600	1504	3600					T4 2026	Agenția pentru Securitate Cibernetică
		Protocoalele standardizate de raportare sunt testate prin cel puțin un exercițiu anual	468	468			1504	93,6	93,6	93,6	93,6	93,6	2026 – 2030	Agenția pentru Securitate Cibernetică
1.1.2	Stabilirea proceselor și a unui sistem centralizat integrat pentru schimbul de informații între furnizorii de servicii din sectoarele critice.	Sistemul centralizat de schimb de informații este funcțional.	847,07	150.0		697,07	1504		847,07				T2 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică
		Protocoale standardizate pentru schimbul de informații pentru autoritățile publice și pentru furnizorii de servicii din sectoarele critice sunt adoptate.	117,2	117,2			1504		117,2				T2 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
		Protocoloale standardizate pentru schimbul de informații pentru autoritățile publice și pentru furnizorii de servicii din sectoarele critice testate prin cel puțin un exercițiu anual.	468	468			1504	93,6	93,6	93,6	93,6	93,6	2026 – 2030	Agencia pentru Securitate Cibernetica
1.1.3	Dezvoltarea și furnizarea de programe de instruire specializate pentru furnizorii de servicii în sectoarele critice privind instrumentele de raportare a incidentelor și de schimb de informații.	Cel puțin 100 de furnizori de servicii în sectoarele critice instruiți anual	261,1			261,1	1504	52,2	52,2	52,2	52,2	52,2	2026 – 2030	Agencia pentru Securitate Cibernetica Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetica „Cybercor”)
1.1.4	Organizarea de exerciții și simulări periodice de răspuns la incidente cibernetice pentru a consolida capacitățile operaționale în sectoarele critice.	Cel puțin un exercițiu de răspuns la incidente cibernetice la nivel național și cel puțin două exerciții la nivel sectorial /intersectorial organizate anual	4000			4000	1504	800	800	800	800	800	2026 – 2030	Agencia pentru Securitate Cibernetica Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Informației și Securitate Cibernetică” Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
1.1.5	Publicarea evaluărilor periodice și rapoartelor privind situația din spațiul cibernetic național, care vor cuprinde inclusiv analize dezagregate pe marginea grupurilor ce mai expuse (ex. elevi, persoane vârstnice, femei, mediul rural).	Raportul privind situația din spațiul cibernetic național publicat anual	586	586			1504	117,2	117,2	117,2	117,2	117,2	2026 – 2030	Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică” Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Obiectiv specific 1.2. Consolidarea rezilienței furnizorilor de servicii în sectoarele critice împotriva amenințărilor cibernetice și a incidentelor cibernetice.														

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1.2.1	Asigurarea implementării cadrului normativ cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice și promovarea implementării standardelor naționale în domeniul securității informației și securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice.													
		Standardele naționale în domeniul securității informației și securității cibernetice aprobate și actualizate anual.	334			334		66,8	66,8	66,8	66,8	66,8	2026 – 2030	Institutul de Standardizare din Moldova
		Orientări și materiale metodice, inclusiv metodologie de evaluare a riscurilor și clasificare a informațiilor și a datelor, pentru publicul țintă elaborate și publicate.	150	150			1504		150				T2 2027	Agencia pentru Securitate Cibernetică
1.2.2	Instruirea furnizorilor de servicii din sectoarele critice din domeniul public să utilizeze standardele naționale în domeniul securității informațiilor și a securității cibernetice în cadrul organizațiilor lor pentru a sprijini conformitatea cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică	Studiu privind necesitățile sectoriale de formare/dezvoltare profesională în domeniul securității cibernetice sunt sistematizate în baza solicitărilor Anul 2026 - 30% de funcționari instruiți Anul 2027 - 50% de funcționari instruiți	20800			20800	1504	6933,3	6933,3	6933,3			2026-2028	Agencia pentru Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
		Anul 2028 - 90% de funcționari instruiți												Cibernetică „Cybercor”) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
1.2.3	Identificarea necesităților și promovarea certificării specialiștilor în securitatea cibernetică prin organizații specializate pentru a respecta standardele internaționale și programele de certificare profesională (ISACA ³⁴ , SANS ³⁵ , PECB ³⁶ etc)	Studiu privind necesitățile sectoriale de formare/dezvoltare profesională în domeniul securității cibernetice sunt sistematizate în baza solicitărilor	66,8	66.8			1504		66,8				T4 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”) Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a Informației și

³⁴ Asociația de Audit și Control a Sistemelor Informatice (Information Systems Audit and Control Association).

³⁵ Administrator de sistem, Audit, Rețea, Securitate (SysAdmin, Audit, Network, Security).

³⁶ Consiliul de Evaluare și Certificare Profesională (Professional Evaluation and Certification Board).

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Securitate Cibernetică” Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Alte autorități și instituții relevante
		Cel puțin 20 de specialiști în securitate cibernetică certificați prin cursuri oferite în parteneriat cu organizații specializate	1000			1000	1504		1000				T 4 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”) Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică”

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Alte autorități și instituții relevante
1.2.4	Consolidarea capacității instituționale a autorităților și instituțiilor publice pentru alinierea acestora la cerințele de securitate stabilite de cadrul normativ în domeniul securității cibernetice.	80 % din efectivul limită al Agenției pentru Securitate Cibernetică angajați.	400			400		400					T4 2026	Agencia pentru Securitate Cibernetică
1.2.5	Crearea cadrului normativ privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G	Studiul de analiză a impactului și a riscurilor de implementare a setului de instrumente de securitate cibernetică 5G al UE elaborat	8940		8940		Acord de Grant cu Swedfund (Ordin MDED 32/2025)	8940					T 2 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
		Cadrul normativ privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G adoptat	207,99	207,99			5001		207,99				T1 2027	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1.2.6	Elaborarea proiectului de lege privind cerințele orizontale în materie de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale	Legea privind cerințele orizontale în materie de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale adoptată	207,99	207,99			5001	207,99					T 4 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
1.2.7	Identificarea și desemnarea autorității sau instituției publice care va exercita rolul de centrul național de coordonare de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică	Centrul național de coordonare de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică desemnat	189,08	189,08			5001	189,08					T 4 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
1.2.8	Elaborarea proiectului de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de semnare de către persoanele juridice de drept public a acordurilor de schimb de informații în materie de securitate cibernetică	Proiect de Hotărâre de Guvern adoptat	117,2	117,2			5001	117,2					T2 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
1.2.9	O platformă informatică centralizată de raportare și gestionare a vulnerabilităților cibernetice, accesibilă	Platforma implementată și funcțională, cu cel puțin 90% dintre furnizorii de servicii identificați conectați și utilizând platforma pentru	1800			1800	1504	1800					T4 2026	Agenția pentru Securitate Cibernetică

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	furnizorilor de servicii din sectoarele critice	raportarea vulnerabilităților												
1.2.10	Integrarea furnizorilor de servicii din sectoarele critice în cadrul SOC-ului național pentru asigurarea monitorizării și răspunsului coordonat la incidentele cibernetice.	Cel puțin 50 furnizorii de servicii integrați pe platforma	1000			1000	1504		1000				T3 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică
1.2.11	Implementarea unei soluții de protecție DDOS și WAF pentru furnizorii de servicii din sectoarele critice	Cel puțin 50 furnizorii de servicii integrați pe platforma	5400			5400	1504		5400				T1 2027	Agenția pentru Securitate Cibernetică
1.2.12	Implementarea unei soluții integrate de tip EDR pentru asigurarea protecției cibernetice a furnizorilor de servicii din sectoarele critice	Cel puțin 800 dispozitive protejate	2700			2700	1504	2700					T3 2026	Agenția pentru Securitate Cibernetică
1.2.13	Elaborarea și promovarea cadrului normativ secundar în vederea evaluării conformității mijloacelor de protecție criptografică și a semnăturilor electronice și	Cadrul normativ aprobat	189,08	189,08					189,08				T2 2027	Serviciul de Informații și Securitate Ministerul Dezvoltării

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	certificarea produselor criptografice în conformitate cu normele UE													Economice și Digitalizării
Obiectivul specific 1.3. Îmbunătățirea răspunsului la crizele cibernetice prin asigurarea unei abordări coordonate și valorificarea structurilor existente pentru menținerea funcțiilor societale vitale														
1.3.1	Elaborarea cadrului normativ privind răspunsul coordonat la incidentele și crizele de securitate cibernetică de mare amploare. ³⁷	Cadrul normativ aprobat	117,29	117,29			5001		117,29				T4 2027	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția pentru Securitate Cibernetică Centrul Național de Management al Crizelor
1.3.2	Îmbunătățirea capacităților de comunicare strategică în situații de criză cibernetică prin exerciții.	Cel puțin 3 exerciții comune de răspuns la crize cibernetice desfășurate cu părțile interesate trans sectoriale anual	4000			4000		800	800	800	800	800	2026-2030	Centrul pentru Comunicare Strategică și Combateră a Dezinformării

³⁷ RECOMANDAREA (UE) 2017/1584 A COMISIEI din 13 septembrie 2017 privind răspunsul coordonat la incidentele și crizele de securitate cibernetică de mare amploare
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017H1584&qid=1731591042578>

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Centrul Național de Management al Crizelor Agenția pentru Securitate Cibernetică Ministerul Afacerilor Interne Serviciul de Informații și Securitate Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Externe Ministerul Sănătății Alte autorități publice relevante

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
		Cel puțin 2 instruirii în comunicarea strategică pentru gestionarea crizelor cibernetice și/sau atacurilor hibride	800			800		160	160	160	160	160	Anual	Centrul pentru Comunicare Strategică și Combateră a Dezinformării Centrul Național de Management al Crizelor Agencia pentru Securitate Cibernetica Ministerul Afacerilor Interne Serviciul de Informații și Securitate Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Externe

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Ministerul Sănătății Alte autorități publice relevante
Obiectivul general 2. Consolidarea rezilienței țării împotriva criminalității informatice														
Obiectivul specific 2.1. Consolidarea competențelor și abilităților ale entităților de aplicare a legii în ceea ce privește investigarea infracțiunilor informatice și infracțiunilor în domeniul comunicațiilor electronice														
2.1.1	Instituirea unui mecanism de coordonare și cooperare interinstituțională și stabilirea principiilor obiective strategice de funcționare a acestuia pentru combaterea criminalității informatice, cu implicarea autorităților publice responsabile de aplicarea legii și cele responsabile de securitatea națională.	Mecanism de schimb de informații și de coordonare între autoritățile publice instituit și funcțional	117,29	117,29			1504	117,29					T 4 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție) Procuratura Generală Agenția pentru Securitate Cibernetică

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Instituția publică "Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică"
2.1.2	Investiții continue în competențele și abilitățile digitale ale autorităților de aplicare a legii, inclusiv în capacitățile și competențele criminalistice digitale și în noi metode de investigare a criminalității informatice și a infracțiunilor conexe	Cel puțin 20 de profesioniști în securitate cibernetică certificați în domeniul aplicării legii și criminalisticii digitale	1000			1000				1000			T 4 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție) Procuratura Generală
2.1.3	Promovarea și dezvoltarea formatelor de cooperare și colaborare între autoritățile și instituțiile publice și sectorul privat pentru schimbul eficient de informații, inclusiv prin stabilirea de parteneriate, în particular prin consolidarea interacțiunii cu sectorul telecomunicațiilor, cu furnizorii de servicii de internet și cu operatorii obiectivelor de infrastructură critică pentru	Stabilirea a cel puțin 2 parteneriate anual	586,45			586,45		117,29	117,29	117,29	117,29	117,29	2026-2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție)

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	a îmbunătăți detectarea și raportarea amenințărilor și incidentelor cibernetice și a vulnerabilităților serviciilor și produselor de tehnologie a informației.													
2.1.4	Desfășurarea acțiunilor de informare a populației cu privire la măsurile preventive și la posibilitățile de raportare a faptelor ilegale în spațiul cibernetic către autoritățile de aplicare a legii	Cel puțin 2 acțiuni/campanii de informare a populației	250			250		250					T 1 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție)
2.1.5	Informarea populației cu privire la operaționalizarea instrumentului/platfomei online de raportare a infracțiunilor informatice	Cel puțin o campanie de informare realizată	100			100		100					T 4 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție)
Obiectivul specific 2.2. Crearea de instrumente tehnologice eficace și avansate pentru prevenirea, detectarea și investigarea eficientă a criminalității informatice														
2.2.1	Reacreditarea Laboratorului de expertiză criminalistică în domeniul cibernetic	Laboratorul de expertiză criminalistică în domeniul cibernetic reacreditat	189			189			189				T 4 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției);

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram/ m bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
Obiectivul general 3. Dezvoltarea competențelor și a culturii de securitate cibernetică în societate														
Obiectivul specific 3.1. Dezvoltarea unei forțe de muncă calificate în domeniul securității cibernetică prin extinderea oportunităților educaționale														
3.1.1	Promovarea educației în domeniul securității cibernetică pentru forța de muncă și facilitarea accesului la programe de recalificare și perfecționare în domeniul securității cibernetică pentru toate persoanele interesate, inclusiv pentru grupurile vulnerabile. Crearea de oportunități de formare pentru grupurile vulnerabile și concentrarea asupra fetelor și femeilor pentru a încuraja participarea lor la industria digitală și la cursuri de formare.	Program de formare continuă elaborate și disponibile pentru diferite grupuri țintă	20,0			20,0		20,0					T 4 2026	Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”) Ministerul Educației și Cercetării
		Cel puțin 100 persoane instruite, dintre care cel puțin 45 de sex feminin anual	784,5			784,5		156,9	156,9	156,9	156,9	156,9	2026-2030	Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
3.1.2	Diversificarea mecanismelor de finanțare a învățării și educației adulților în domeniul securității cibernetice.	Cel puțin 2 granturi acordate anual OSC-urilor/ONG-urilor prin programul de sprijin specializat.	200			200		40	40	40	40	40	Anual	Ministerul Educației și Cercetării Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
3.1.3	Crearea mecanismului de acordare de burse pentru studenții calificați dedicați carierei în sectorul public la absolvire și furnizarea de programe de formare în domeniul securității cibernetice pentru autoritățile responsabile de aplicarea legii (inclusiv sectorul vamal și judiciar).	Cel puțin 10 burse și posibilități de granturi oferite diferitelor grupuri țintă	1200			1200		240	240	240	240	240	Anual	Ministerul Educației și Cercetării Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
3.1.4	Promovarea integrării resurselor educaționale digitale și a tehnologiei în predarea disciplinelor STEAM legate de tehnologia informației și	Mecanism de certificare a calificărilor elaborate	117,29			117,29			117,29				T 1 2027	Ministerul Educației și Cercetării Instituția Publică Universitatea

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	comunicațiilor și dezvoltarea de programe complexe de formare a profesorilor și oportunități de burse pentru îmbunătățirea și diversificarea abilităților de predare.													Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
		Program de formare a cadrelor didactice stabilite, inclusiv prin metode participative, instrumente digitale etc elaborate.	20,0			20,0			20,0				T 1 2027	Ministerul Educației și Cercetării
		Cel puțin 10 formatori au încheiat cursurile de formare a formatorilor și fac parte din grupul de formatori	48,85			48,85			48,85				T 3 2027	Ministerul Educației și Cercetării
3.1.5	Modernizarea curriculumului pentru a asigura conținut de învățare digitală pentru absolvenții de universitate, în special în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei, artei și matematicii (STEAM).	Curriculumul pentru elevii STEAM este actualizat	10,0			10,0		10,0					T 3 2026	Ministerul Educației și Cercetării Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
3.1.6	Dezvoltarea pedagogiei digitale și a materialelor didactice relevante și inovatoare pentru a promova și stimula dobândirea și practicarea competențelor STEAM	Materiale didactice inovatoare dezvoltate	20,0			20,0			20,0				T 2 2027	Ministerul Educației și Cercetării
3.1.7	Promovarea utilizării instrumentelor securizate de identificare digitală și introducerea unor principii unificate ale UE pentru gestionarea serviciilor de încredere, a identificării electronice și a criptografiei.	Cel puțin 3 campanii de conștientizare a publicului organizate anual	2 504			2504		500,8	500,8	500,8	500,8	500,8	2026-2030	Serviciul de Informații și Securitate Instituția publică “Agenția de Guvernare Electronică” Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică” Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repatizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea unui mecanism național de monitorizare continuă și evaluare a dezvoltării societății digitale														
3.2.1	Dezvoltarea unui mecanism național de monitorizare continuă și evaluare a conștientizării riscurilor și implementarea măsurilor de securitate cibernetică de către persoanele fizice și întreprinderi	Sondaje anual efectuate	2500			2500		500	500	500	500	500	2026-2030	Agenția pentru Securitate Cibernetică Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”
3.2.2	Dezvoltarea campaniilor de conștientizare și comunicare și a materialelor de formare și instruire pentru îmbunătățirea nivelului de siguranță online, în special dedicate grupurilor mai puțin calificate digital din societate.	Nevoile sectoriale de formare sunt definite și coordonate	66,8	66,8			1504	66,8					T 3 2026	Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
		Cursuri de formare elaborate	20,0	20,0			1504		20,0				T 1 2027	Agenția pentru

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”) Alte autorități și instituții relevante
3.2.3	Crearea unei rețele de experți, formatori și purtători de cuvânt în igiena cibernetică în diverse comunități prin utilizarea abordării de formare a formatorilor	50 de formatori au încheiat cursurile de formare a formatorilor și fac parte din grupul de formatori	235,35			235,35				235,35			T 2 2028	Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
Obiectivul specific 3.3. Consolidarea cooperării interne între autoritățile și instituțiile publice, precum și mass-media pentru a lupta eficient împotriva manipulărilor electorale și a atacurilor cibernetice														
3.3.1	Elaborarea și organizarea de cursuri tematice de instruire pentru radiodifuzori, distribuitori de servicii media, formatori de opinie	Cel puțin 3 instruiți desfășurate și ghiduri distribuite radiodifuzorilor, distribuitorilor de servicii media, formatori de opinie	1765			1765		353	353	353	353	353	2026-2030	Centrul pentru Comunicare Strategică și

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	publică, jurnaliști și organizații neguvernamentale privind tehnicile de dezinformare și/sau manipulare a informațiilor utilizate pentru a afecta securitatea informațională a statului	publică, jurnaliști și organizații neguvernamentale anual												Combatere a Dezinformării Serviciul de Informații și Securitate Consiliul Audiovizualului
Obiectivul specific 3.4. Protejarea drepturilor și libertăților persoanelor atunci când datele lor cu caracter personal sunt prelucrate														
3.4.1	Stabilirea unei cooperări strategice între autoritățile și instituțiile publice cu competență în domeniul securității cibernetice și cele de protecție a datelor cu caracter personal și valorificarea reciprocă a punctelor forte pentru a proteja toate tipurile de date, inclusiv datele cu caracter personal.	Aprobarea de acte administrative comune pentru reglementarea procedurilor operaționale de cooperare	189,08	189,08			1504	189,08					T 4 2026	Agencia pentru Securitate Cibernetica Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
3.4.2	Organizarea de campanii comune de promovare a conștientizării igienei cibernetice, a confidențialității și a protecției datelor cu caracter personal	Cel puțin 2 campanii comune de promovare a conștientizării igienei cibernetice, a confidențialității și a protecției datelor desfășurate organizate anual	1 670,0			1670		334	334	334	334	334	2026-2030	Agencia pentru Securitate Cibernetica Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repatzitate pe ani (mii lei)					Termenu l limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
Obiectivul general 4. Cooperarea internațională pentru a deveni un partener de încredere în comunitatea internațională de aplicare a legii și securitate cibernetică														
Obiectivul specific 4.1 Consolidarea cooperării internaționale prin integrarea Republicii Moldova în cadrele de cooperare în materie de aplicare a legii și securitate cibernetică la nivelul UE														
4.1.1	Cooperarea cu Centrul european de combatere a criminalității informatice (EC3) al Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare Judiciară în Materie Penală (Eurojust), Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) și cu autoritățile competente în domeniul securității cibernetice din țările învecinate și din țările din afara Uniunii Europene	Cel puțin 2 participări la grupuri operative comune și alte formate de cooperare anual	400			400		80	80	80	80	80	2026-2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție) Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția publică “Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică”
4.1.2	Integrarea cu rețeaua echipelor de răspuns la incidente de securitate informatică (CSIRT) a UE, echipele de răspuns la situații de urgență cibernetică (CERT) și sistemele de alertă timpurie.	Cel puțin 2 participări la grupuri operative comune și alte formate de cooperare	160			160			160				T4 2027	Agenția de Securitate Cibernetică
Obiectivul specific 4.2 Dezvoltarea platformelor de comunicare strategică externă pentru asigurarea securității informaționale și promovarea intereselor naționale ale Republicii Moldova														

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
4.2.1	Elaborarea politicilor de comunicare strategică internă și conectarea la platformele de comunicare strategică externe ale structurilor sistemului de securitate, apărare și ordine publică pentru asigurarea securității informaționale și promovarea intereselor naționale ale Republicii Moldova	Planul național de răspuns la incidentele cibernetice și crizele în domeniul securității cibernetice aprobat	117,29	117,29			1504	117,29					T 2 2026	Agencia de Securitate Cibernetică
		Politici de comunicare strategică aprobate	117,29	117,29			1504	117,29					T 4 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Poliție) Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării Ministerul Apărării Serviciul de Informații și Securitate
4.2.2	Îmbunătățirea răspunsului la crizele cibernetice prin asigurarea unei abordări coordonate	Cel puțin 2 participări la exerciții regionale și internaționale de securitate cibernetică, de gestionare a crizelor și de gestionare a incidentelor cibernetice tehnice anual	400			400		80	80	80	80	80	2026-2030	Centrul Național de Management al Crizelor Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția publică

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
														“Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică”
		Găzduirea a cel puțin unui exercițiu internațional de securitate cibernetică anual	4000			4000		800	800	800	800	800	2026-2030	Agenția pentru Securitate Cibernetică Instituția Publică Universitatea Tehnică a Moldovei (Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”)
Obiectivul specific 4.3 Consolidarea capacității de diplomatie cibernetică internațională														
4.3.1	Crearea unei unități de diplomatie cibernetică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe	Unitate de diplomatie cibernetică creată	117,29	117,29				117,29					T2 2026	Ministerul Afacerilor Externe
		Personalul unității de diplomatie cibernetică angajat	1 681,9			1 681,9		1 681,9					T4 2026	Ministerul Afacerilor Externe
4.3.2	Oferirea de instruire specializată în diplomatie cibernetică pentru personalul Ministerului Afacerilor	Cel puțin o instruire a personalului relevant al Ministerului Afacerilor Externe, al ambasadelor și	231,1			231,1		46,22	46,22	46,22	46,22	46,22	2026-2030	Ministerul Afacerilor Externe

N/o	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar, denumirea sursei de finanțare	Costuri repartizate pe ani (mii lei)					Termenul limită (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
	Externe, ambasadelor și misiunilor permanente	al misiunilor permanente organizată anual												
4.3.3	Participarea la setul de instrumente pentru diplomație cibernetică al UE	Republica Moldova are acordat statutul de asociat sau observator în setul de instrumente pentru diplomație cibernetică al UE	66,8			66,8			66,8				T3 2027	Ministerul Afacerilor Externe
4.3.4	Negocierea acordurilor bilaterale sau regionale de cooperare cibernetică cu aliații strategici	Cel puțin 1 acord bilateral sau regional de cooperare cibernetică semnat anual	267,2			267,2		53,44	53,44	53,44	53,44	53,44	2026-2030	Ministerul Afacerilor Externe